

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ: ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΚΑΙ Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΜΕΡΑ

VOLUME 23 ISSUE 2 Ιούνιος 2026
QUARTERLY ELECTRONIC NEWSLETTER
ISSN (online): 2421-8111

Επιμέλεια: Καθηγητής Ανδρέας Θεοφάνους και Μαίρη Βάρδα

Ανδρέας ΘΕΟΦΑΝΟΥΣ	ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΚΑΙ Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΜΕΡΑ: ΜΙΑ ΚΡΙΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
Γιάννος ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ	ΤΑ ΟΡΙΑ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΚΟΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ Η ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΚΟΜΜΑΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ
Νάσιος ΟΡΕΙΝΟΣ	ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΚΑΙ Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΜΕΡΑ
Γιώργος ΗΣΑΪΑ	ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΣ ΑΛΛΑ ΟΧΙ ΚΥΡΙΑΡΧΟΣ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ
Έλενα ΚΟΥΣΙΟΥ ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΚΑΙ Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΜΕΡΑ: Η ΕΥΘΥΝΗ ΤΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ
Χριστόφορος ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ	ΟΙ ΕΚΛΟΓΕΣ ΤΟΥ ΜΑΪΟΥ 2026 ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΝΕΑ ΒΟΥΛΗ
Κατερίνα ΧΑΤΖΗΣΤΥΛΛΗ	Η ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΑΠΟΥΣΙΑ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ: ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΣΗ, ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΘΕΣΜΙΚΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΜΕΤΑ ΤΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΤΟΥ 2026
Άντρεα ΚΩΣΤΑ	ΤΟ ΕΛΑΜ ΚΑΙ Η ΠΟΡΕΙΑ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΤΟΥ 2026: Η ΕΜΦΑΝΙΣΗ, Η ΨΗΦΟΣ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑΣ ΚΑΙ Η ΚΑΝΟΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗ
Ειρήνη ΠΟΓΙΑΤΖΗ	ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ: ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ, ΑΠΟΧΗ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΙ ΚΟΜΜΑΤΙΚΟΙ ΣΥΣΧΕΤΙΣΜΟΙ
Σωτήρης ΚΑΤΤΟΣ	ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ 2026: ΜΙΑ ΣΥΝΤΟΜΗ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ
Γιώργος ΚΕΝΤΑΣ	ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ 2026: Ο ΚΟΜΜΑΤΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ ΑΛΛΑΞΕ, ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΑΡΑΜΕΝΕΙ ΣΤΑΘΕΡΟ
Μιχάλης ΠΟΛΥΔΩΡΟΥ	ΤΟ ΨΗΦΙΑΚΟ ΕΙΔΩΛΟ ΤΗΣ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
Έφη ΞΑΝΘΟΥ	ΕΠΟΜΕΝΗ ΜΕΡΑ ΤΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ, ΕΚΠΛΗΞΕΙΣ ΣΤΗΝ ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΗΣ 12ΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ (2026-2031)

CYPRUS CENTER FOR EUROPEAN AND INTERNATIONAL AFFAIRS
University of Nicosia

1993-2026 THIRTY-THREE YEARS OF POLICY FORMULATION AND ANALYSIS

ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΚΑΙ Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΜΕΡΑ: ΜΙΑ ΚΡΙΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

*Ανδρέας Θεοφάνους
Πρόεδρος του Κυπριακού Κέντρου Ευρωπαϊκών και
Διεθνών Υποθέσεων*

Η κάθε εκλογική αναμέτρηση έχει τα δικά της χαρακτηριστικά. Οι πολίτες τοποθετούνται ως αποτέλεσμα διαφόρων παραγόντων: πολιτικοί λόγοι, διαπροσωπικές σχέσεις ή/και πελατειακή εξάρτηση.

Σε πολιτικό επίπεδο στις εκλογές της 24^{ης} Μαΐου οι πολίτες επέλεξαν σταθερότητα. Οι καταγγελίες του Μακάριου Δρουσιώτη και η έκβαση τους προβλημάτισαν την πλειοψηφία των πολιτών και επηρέασαν την τελική τοποθέτησή τους. Επιπρόσθετα, τα δυο νεοφανή κόμματα, Άλμα και Άμεση Δημοκρατία, δεν έπεισαν τη συντριπτική πλειοψηφία των πολιτών. Ως εκ τούτου παρά το γεγονός ότι εισήλθαν στη Βουλή τα ποσοστά τους ήταν χαμηλότερα απ' ό,τι οι ίδιοι προσδοκούσαν.

Το ΑΚΕΛ παρουσίασε άνοδο μετά από 15 χρόνια. Παρά ταύτα η ουσία παραμένει ότι το εκλογικό σώμα είναι εν πολλοίς δεξιόστροφο. Συγκριτικά, η πλειοψηφία του εκλογικού σώματος εξακολουθεί να εμπιστεύεται περισσότερο τον ΔΗΣΥ και το ΔΗΚΟ παρά το ΑΚΕΛ. Όμως παρά τα αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών το εκλογικό σώμα δεν φαίνεται να δίνει λευκή επιταγή σε κανένα κόμμα. Το αποτέλεσμα των βουλευτικών εκλογών είναι απότοκο συγκεκριμένων δεδομένων όπως προέκυψαν κατά την προεκλογική περίοδο. Εν ολίγοις, το εκλογικό σώμα δεν πείσθηκε ότι υπάρχει αξιόλογη εναλλακτική πρόταση και παρά τις όποιες μεμψιμοιρίες έδωσε σχετική στήριξη στα παραδοσιακά κόμματα ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ και ΔΗΚΟ.

Δεν μπορεί να μην σχολιασθεί και η άνοδος του ΕΛΑΜ από 6,9% στο 10,9% και η εξασφάλιση 8 εδρών. Μπορεί να λεχθεί ότι αυτό δεν είναι μόνο κυπριακό φαινόμενο. Στην περίπτωση της χώρας μας διαφαίνεται ότι οι εύλογες ανησυχίες των πολιτών σε διάφορα επίπεδα δεν αντιμετωπίζονται επαρκώς. Από την άλλη ο λαϊκισμός είχε και τη δική του συμβολή στο αποτέλεσμα.

Για διάφορους λόγους η ΕΔΕΚ, η ΔΗΠΑ, το VOLT και το Κίνημα Οικολόγων – Συνεργασία Πολιτών δεν εξασφάλισαν έδρα στη νέα Βουλή. Τα ποσοστά τους ήταν αισθητά μειωμένα. Οι λόγοι για τους οποίους υπήρξε αυτό το αποτέλεσμα ποικίλουν και διαφέρουν από κόμμα σε κόμμα. Είναι προφανές ότι το κάθε

κόμμα θα πρέπει να προχωρήσει με τη δική του αυτοκριτική για το συγκεκριμένο αποτέλεσμα.

Δεν μπορεί επίσης να παραγνωρισθεί το γεγονός ότι η αποχή εξακολουθεί να είναι σχετικά ψηλή. Το 33,1% δεν είναι ευκαταφρόνητο ποσοστό.

Ταυτόχρονα πρέπει να σημειωθεί ότι περίπου 17% ψήφισαν κόμματα τα οποία δεν αντιπροσωπεύονται στη Βουλή. Αυτό προβληματίζει. Προσωπικά δεν βλέπω κανένα λόγο για να μην υπάρχει η απλή αναλογική ιδίως σε ένα πολίτευμα που είναι προεδρικό και όχι κοινοβουλευτική δημοκρατία. Ως εκ τούτου θεωρώ ότι η νέα Βουλή θα πρέπει να προχωρήσει ανάλογα για επαναφορά της απλής αναλογικής. Μια τέτοια πράξη θα διορθώσει αρκετές στρεβλώσεις.

Είναι επίσης επιβεβλημένο να αναφερθώ και σε κάποιες σοβαρές αντιφάσεις. Η μεγάλη πλειοψηφία των πολιτών θεωρεί ότι η διαφθορά και η διαπλοκή αποτελούν μείζονα ζητήματα. Και όμως οι ψηφοφόροι όχι μόνο δεν επιβράβευσαν αλλά ταυτόχρονα δεν έδωσαν επαρκή στήριξη στο Κίνημα Οικολόγων – Συνεργασία Πολιτών για να είναι στη νέα Βουλή – ένα κόμμα το οποίο διαχρονικά στάθηκε όρθιο απέναντι σε αυτά τα φαινόμενα. Οι πολίτες επίσης δικαίως ασκούν κριτική στο πολιτικό σύστημα για το ό,τι η αξιοκρατία δεν εφαρμόζεται στον απαιτούμενο βαθμό. Όμως κρίνοντας και από τα αποτελέσματα, αρκετές φορές η εκλογική τους συμπεριφορά δεν διαφέρει από τις πρακτικές του πολιτικού συστήματος στο ζήτημα αυτό. Εξ ορισμού λοιπόν, η σύνθεση της νέας Βουλής είναι αποτέλεσμα των προτιμήσεων των ψηφοφόρων καθώς και του υφιστάμενου εκλογικού νόμου.

Από τις διεργασίες που έλαβαν χώρα για την εκλογή Προέδρου της Βουλής προδιαγράφονται κάποιες συνεργασίες για τις προεδρικές εκλογές. Σημειώνεται συναφώς ότι το 17% που ψήφισαν και δεν εκπροσωπούνται στη Βουλή είναι ένα σημαντικό ποσοστό το οποίο πρέπει να ληφθεί υπ' όψιν. Το ίδιο ισχύει και για την αποχή που ανήλθε στο 33,1%. Ως εκ τούτου, πέραν όμως των πιθανών προσώπων, το πιο σημαντικό ζήτημα θα είναι οι προγραμματικές θέσεις του κάθε συνασπισμού και υποψηφίου.

ΤΑ ΟΡΙΑ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΚΟΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ Η ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΚΟΜΜΑΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

*Γιάννος Κατσοουρίδης
Αναπληρωτής Καθηγητής Πολιτικής Επιστήμης,
Πανεπιστήμιο Λευκωσίας*

Το αποτέλεσμα των βουλευτικών εκλογών της 24ης Μαΐου 2026 στην Κύπρο προσφέρεται για δύο παράλληλες αναγνώσεις. Η πρώτη, πιο συγκυριακή, εστιάζει στις προεκλογικές προσδοκίες που καλλιεργήθηκαν για κάθε κόμμα δημοσκοπικά. Η δεύτερη, πιο πολιτολογικά γόνιμη, τοποθετεί το αποτέλεσμα σε σύγκριση με τις βουλευτικές εκλογές του 2021 και επιχειρεί να αποτιμήσει αν βρισκόμαστε μπροστά σε μια αναδιάταξη ή σε μια βαθύτερη ανασύνθεση του κομματικού συστήματος. Αν υιοθετήσουμε μια υβριδική οπτική, τότε το βασικό συμπέρασμα είναι στο κυπριακό πολιτικό σύστημα διαμορφώνεται ένα νέο ισοζύγιο δυνάμεων, χωρίς όμως να έχει συντελεστεί κατάρρευση του παραδοσιακού κομματικού συστήματος. Αντίθετα μάλιστα, το «παραδοσιακό» κομματικό σύστημα στους τρεις από τους τέσσερις βασικούς του πυλώνες έχει επιδείξει σημαντική ανθεκτικότητα.

Υπό αυτή την έννοια, η νέα εξακομματική Βουλή δεν συνιστά ρήξη με το παρελθόν. Ούτε ο αριθμός των κοινοβουλευτικών κομμάτων είναι πρωτοφανής, ούτε οι νέοι σχηματισμοί έχουν ακόμη αποκτήσει σαφή και σταθερή θέση στον άξονα του πολιτικού ανταγωνισμού. Αντίθετα, η εικόνα παραπέμπει περισσότερο σε αναδιάταξη εντός του συστήματος παρά σε αποσύνθεση του.

Αυτό έχει ιδιαίτερη σημασία για την αξιολόγηση των νέων κομματικών σχηματισμών. Παρά τη σχετική επιτυχία ορισμένων από αυτά, το συνολικό αποτέλεσμα ανέδειξε περισσότερο τα όρια τους παρά την επιτυχία τους, ενώ οποιαδήποτε αναφορά είναι προφανώς πολύ πρόωρη. Δύο νέοι σχηματισμοί εξασφάλισαν κοινοβουλευτική παρουσία, γεγονός αναμφίβολα σημαντικό. Ωστόσο, η συνολική εκλογική τους επίδοση υπολείπεται της δυναμικής που φάνηκε να διαμορφώνεται στην προεκλογική περίοδο, ενώ άλλοι νεοδημιουργηθέντες σχηματισμοί δεν πέρασαν το κατώφλι εκπροσώπησης. Η αποτυχία αυτή ενέχει προφανώς το στοιχείο των επικοινωνιακών λαθών ή αστοχιών της προεκλογικής τους εκστρατείας. Κυρίως, όμως, παραπέμπει σε βαθύτερους περιορισμούς που αντιμετωπίζουν τα νέα κόμματα όταν επιχειρούν να μετατρέψουν τη κοινωνική δυσαρέσκεια σε κομματική εκπροσώπηση.

Από τη σκοπιά της θεωρίας των κομμάτων, το πρόβλημα των νέων σχηματισμών είναι πρωτίστως πρόβλημα θεσμοποίησης. Ο Panebianco και ευρύτερα η σχετική οργανωσιακή προσέγγιση έχουν δείξει ότι ένα κόμμα καθίσταται ανθεκτικό όταν διαθέτει εσωτερική συνοχή, οργανωτική συνέχεια, τοπική δικτύωση, σαφή κατανομή ρόλων και έναν πυρήνα ψηφοφόρων με σχετικά σταθερή ταύτιση. Ακριβώς εδώ φαίνεται να εντοπίζονται τα όρια των νέων κομμάτων στην Κύπρο τουλάχιστον προσώρας. Μπόρεσαν να εκφράσουν μέρος της διαμαρτυρίας και τη δυσαρέσκειας, δεν απέδειξαν όμως στον ίδιο βαθμό ότι μπορούν να λειτουργήσουν ως σταθεροί, συνεκτικοί και οργανωτικά ανθεκτικοί φορείς πολιτικής εκπροσώπησης. Η καταγγελία του συστήματος και η απόρριψη του παλιού υπήρξαν η βασική τους έκκληση, αλλά δεν συνοδεύτηκαν πάντοτε από συγκροτημένο πολιτικό μήνυμα και επαρκή προγραμματική σαφήνεια.

Στην εξίσωση πρέπει να προστεθεί και το ζήτημα της μεγαλύτερης ρευστότητας της ψήφου προς τα νέα κόμματα. Οι ψηφοφόροι τους είναι, κατά κανόνα, λιγότερο σταθεροί, λιγότερο συναισθηματικά δεμένοι με τον συγκεκριμένο κομματικό φορέα και πιο ανοιχτοί στην αλλαγή επιλογής, ή ακόμη και στην αποχή. Πρόκειται για χαρακτηριστικό που έχει αναδειχθεί επανειλημμένα στη συγκριτική πολιτική ανάλυση: η αποδυνάμωση της παραδοσιακής κομματικής ταύτισης αυξάνει μεν τη διαθεσιμότητα των ψηφοφόρων, δεν εγγυάται όμως οφέλη για τους νεοεισερχόμενους. Αντίθετα, συχνά παράγει ευμετάβλητη υποστήριξη, η οποία καταγράφεται στις δημοσκοπήσεις, αλλά δεν μετατρέπεται με την ίδια ευκολία σε τελική εκλογική συμπεριφορά.

Σε αυτό το πλαίσιο, ο ρόλος των συναισθημάτων υπήρξε καθοριστικός, αλλά όχι με τον τρόπο που αρκετοί ανέμεναν. Η προεκλογική περίοδος συνοδεύτηκε από συχνές αναφορές στην ενίσχυση του συναισθηματικού στοιχείου στην πολιτική επιλογή, κυρίως μέσα από δείκτες οργής, αγανάκτησης και απογοήτευσης. Θεωρήθηκε εύλογα ότι αυτή η συναισθηματική φόρτιση θα ευνοούσε τα νέα κόμματα, αφού αυτά επένδυσαν περισσότερο στη ρητορική της ρήξης, της έντασης και της σύγκρουσης με το υφιστάμενο. Ωστόσο, η λειτουργία των συναισθημάτων αποδείχθηκε πιο σύνθετη.

Το εκλογικό σώμα δεν κινητοποιήθηκε από ένα ενιαίο συναισθηματικό υπόστρωμα. Αντίθετα, ενεργοποιήθηκαν δύο διακριτές ομάδες συναισθημάτων. Από τη μια πλευρά, ο θυμός, η αγανάκτηση και η επιθυμία τιμωρίας του συστήματος. Από την άλλη, η ανάγκη για ασφάλεια, σταθερότητα και προστασία απέναντι στο άγνωστο. Σε μια κοινωνία, όπως η κυπριακή, που παραμένει σε σημαντικό βαθμό συντηρητική και επιφυλακτική απέναντι σε μεγάλες αλλαγές, ιδιαίτερα όταν αυτές εμφανίζονται χωρίς συνοχή και σχέδιο, η υπερβολική επένδυση στα συναισθήματα της ρήξης μπορεί να επιφέρει το αντίθετο αποτέλεσμα. Αντί να διευρύνει την ελκυστικότητα της αλλαγής, ενεργοποιεί αμυντικά αντανάκλαστικά υπέρ του οικείου και του προβλέψιμου.

Αυτό φαίνεται ότι συνέβη και σε αυτές τις εκλογές. Ορισμένα νέα κόμματα υπερέβαλαν στην κινητοποίηση του θυμού και της αγανάκτησης, με τρόπο που για μια μερίδα ψηφοφόρων δεν λειτούργησε ως ελκυστική υπόσχεση ανανέωσης, αλλά ως ένδειξη αστάθειας και απουσίας επαρκούς ορθολογικού πλαισίου. Η προβολή μιας αλλαγής χωρίς καθαρή πολιτική επεξεργασία, χωρίς επαρκή προγραμματική τεκμηρίωση και με υπερβολική επικοινωνιακή ένταση, για αρκετούς ψηφοφόρους λειτούργησε ως προειδοποίηση για μια αλλαγή βαθύτερη και πιο απειλητική από αυτήν που ήταν διατεθειμένοι να αποδεχθούν. Έτσι, η συναισθηματική επένδυση των νέων κομμάτων συνέβαλε τελικά και στην ενίσχυση του αντίπαλου συναισθηματικού πόλου, δηλαδή της αναζήτησης ασφάλειας μέσω πιο οικείων επιλογών.

Το αποτέλεσμα των βουλευτικών εκλογών του 2026 δεν ακυρώνει τη σημασία των νέων κομμάτων. Αναδεικνύει, όμως, με σαφήνεια ότι η εκλογική εμφάνιση και ο βαθμός επιτυχίας ενός νέου σχήματος έχει όρια. Η κρίση του παραδοσιακού κομματισμού στην Κύπρο είναι υπαρκτή, αλλά δεν έχει μετατραπεί σε αποσύνθεση. Τα ιστορικά κόμματα εξακολουθούν να διαθέτουν οργανωτικούς μηχανισμούς, πειθαρχημένους πυρήνες και μεγαλύτερη ικανότητα τελικής κινητοποίησης. Αντίθετα, τα νέα κόμματα έδειξαν πως μπορούν να εμφανιστούν ως φορείς διαμαρτυρίας, αλλά όχι ακόμη ως πλήρως θεσμοποιημένοι δρώντες. Και ακριβώς γι' αυτό, η εκλογική αναμέτρηση του 2026 πρέπει να διαβαστεί περισσότερο ως υπενθύμιση ότι η μετάβαση από την πολιτική αγανάκτηση στη σταθερή κομματική εκπροσώπηση είναι μια πολύ πιο απαιτητική διαδικασία.

ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΚΑΙ Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΜΕΡΑ

*Νάσιος Ορεινός
Αναπληρωτής Καθηγητής Έρευνας/Εκλογικός αναλυτής*

Η αναδιαμόρφωση ήρθε και ήταν σχετικά έντονη αλλά δεν ήρθε η ανατροπή, τουλάχιστο όχι η ολική. Αυτή είναι μάλλον η περιγραφή που ταιριάζει στο αποτέλεσμα των βουλευτικών εκλογών του 2026 στην Κύπρο.

Το έντονα αρνητικό συναίσθημα το οποίο κατακλύζει το εκλογικό σώμα δεν φαίνεται ότι έχει μετουσιωθεί σε τιμωρητική ψήφο στον βαθμό που καταγραφόταν δημοσκοπικά. Αυτό δεν σημαίνει ότι η πρόθεση δεν υπήρχε και ούτε σημαίνει ότι δεν θα ισχύσει στο μέλλον. Φαίνεται όμως ότι υπό την πίεση των μηχανισμών των κομμάτων μερίδα ψηφοφόρων, η οποία προσανατολιζόταν να ασκήσει τιμωρητική ψήφο, έχει κάνει δεύτερες σκέψεις. Σημειώνεται ότι με βάση τα exit rolls, περίπου 1 στους 5 αποφάσισε τι θα ψηφίσει την τελευταία βδομάδα ή την μέρα των εκλογών, από τους οποίους η πλειοψηφία ψήφισε ΔΗΣΥ και ΑΚΕΛ, ποσοστό που εξηγεί τις όποιες διαφοροποιήσεις υπήρξαν τις τελευταίες μέρες.

Σε ότι αφορά την ποιοτική ανάλυση, το αποτέλεσμα καταγράφει ότι οι δύο κομματικοί πυλώνες, ΔΗΣΥ και ΑΚΕΛ διατηρούν το εκλογικό εκτόπισμα τους στα ίδια επίπεδα με το 2021, διατηρώντας το 2-κομματικό σύστημα που υπήρχε μέχρι σήμερα. Αθροιστικά οι δύο έλαβαν 51% το ίδιο περίπου που άθροισαν το 2021. Μάλιστα, σημειώνεται ότι η διαφορά του 2^{ου} κόμματος έχει αυξηθεί ελαφρώς από το 3^ο κόμμα. Τρίτο κόμμα είναι πλέον το ΕΛΑΜ με το ΔΗΚΟ να χάνει για πρώτη φορά την 3^η θέση σε βουλευτικές εκλογές. Την ίδια ώρα οι κύριοι ρυθμιστές έχουν γίνει δύο, ΔΗΚΟ και ΕΛΑΜ με άλλους δύο όμως να είναι ικανοί να κρίνουν αποτελέσματα. Νικητές είναι και το ΑΛΜΑ και η ΑΜΕΣΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ οι οποίοι εισήλθαν στη βουλή. Οι 8 έδρες που έλαβαν αθροιστικά σαφέστατα θα επηρεάζουν τις αποφάσεις της νέας βουλής, στην οποία πλέον θα απαιτείται αυξημένη διαβούλευση. Τα κόμματα της αντιπολίτευσης, ΑΚΕΛ, ΑΛΜΑ, ΔΗΣΥ, όλα έχουν λάβει θετικό αποτέλεσμα, σημείο που υπογραμμίζει ότι οι πολιτικές τους να είναι στην αντιπολίτευση δικαιώνονται. Η κυριαρχία του ΔΗΣΥ του δίδει την επιλογή πλέον να βαδίσει αυτόνομα, η άνοδος του ΑΚΕΛ σε μια δύσκολη περίοδο του επιτρέπει να είναι αισιόδοξο για το μέλλον και η είσοδος του ΑΛΜΑ του επιτρέπει να κτίσει σε αυτό το αποτέλεσμα. Αντίθετα, σημειώνεται ότι ιστορικά κόμματα με χρόνια πολιτική ζωής έχουν μείνει εκτός βουλής, δύο εκ των οποίων ήταν κόμματα

της συγκυβέρνησης. Αυτό προφανώς αποτυπώνει ότι, πέραν από άλλους λόγους, έχουν εισπράξει και τη φθορά της κυβέρνησης. Την ίδια ώρα η επόμενη μέρα είναι προφανώς διαφορετική και για την κυβέρνηση η οποία βλέπει δύο σημαντικές συνιστώσες να μένουν εκτός, με προφανείς συνέπειες στη βουλή. Πλέον το αποτέλεσμα αυτό κάνει τον πρόεδρο περισσότερο εξαρτώμενο σε άλλα κόμματα και γενικά δυσκολεύει το έργο του. Οι 17 έδρες των συγκυβερνώντων κομμάτων γίνονται μόλις 8 τις οποίες όλες κατέχει το ΔΗΚΟ. Τα συγκυβερνώντα κόμματα αθροίζουν πλέον μόλις 16.4% από το 24% που έλαβαν το 2021. Το μέλλον αυτών που μένουν εκτός είναι προφανώς αβέβαιο.

Το 2021 τρία κόμματα τα οποία κατέγραψαν διψήφιο ποσοστό άθροισαν συνολικά 61%. Συνεπώς υπήρχε ένα ποσοστό 39% το οποίο διαμοιράστηκε στα υπόλοιπα κόμματα. Στις βουλευτικές του 2026 είχε από νωρίς καταγραφεί στις δημοσκοπήσεις ότι περίπου 6 κόμματα θα κατέγραφαν, ή έστω, θα ήταν κοντά σε διψήφιο, κάτι που σήμαινε ότι αναλόγως του πόσο θα ελάμβαναν, ένα μικρότερο ποσοστό θα έμενε να διαμοιραστεί στα κόμματα που πάλευαν για είσοδο στη βουλή. Τελικά τα 6 αυτά κόμματα άθροισαν συνολικά 83%, όπου και έμεινε ένα 17% να διαμοιραστεί, πολύ μικρότερο από αυτό του 2021. Όλα τα υπόλοιπα κόμματα τα οποία ουσιαστικά διεκδικούσαν είσοδο στη βουλή, ΕΔΕΚ, ΚΥΝΗΓΟΙ, ΔΗ.ΠΑ, ΒΟΛΤ, ΟΙΚΟΛΟΓΟΙ έλαβαν το κάθε ένα μεταξύ 2% – 3.3% και έμειναν όλα εκτός βουλής. Συνολικά 62622 εκλογείς και ποσοστό 17% έχει ψηφίσει κόμμα που έχει μείνει εκτός βουλής, ενώ σημειώνεται ότι και το 2021 ποσοστό 14.6% και 52205 επίσης ψήφισαν κόμμα που είχε μείνει εκτός βουλής. Το αντίστοιχο ποσοστό στις βουλευτικές του 2016 ήταν αρκετά μικρότερο, 3.71% και 11217 εκλογείς. Πολύ απλά, επί του συνόλου των εγγεγραμμένων αυτή τη στιγμή η βουλή αντιπροσωπεύει μόνο το 54%, ενώ το υπόλοιπο 46% είτε απείχε ή έριξε λευκό/άκυρο, είτε δεν εισήλθε στη βουλή. Όσον αφορά τους Κυνηγούς, καταγράφεται η φιλότιμη προσπάθεια και ραγδαία αύξηση που κατέγραψαν τις τελευταίες βδομάδες και οι οποίοι έλαβαν 11890 ψήφους και ποσοστό 3.2%. Μάλιστα, συγκριτικά με το 2021 έλαβαν 178 ψήφους περισσότερους. Η συσπείρωση για την ΕΔΕΚ και ΔΗΠΑ έχει καταγραφεί στο 51% αντίστοιχα και για τους Οικολόγους στο 20%. Σημαντικότερη διαρροή για την ΕΔΕΚ αυτή στον ΔΗΣΥ και ΑΚΕΛ από 9% αντίστοιχα, ενώ για την ΔΗΠΑ αυτή στον ΔΗΣΥ με 8% και από 7% σε ΕΛΑΜ και ΑΜΕΣΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ. Για τους Οικολόγους 28% στο Βολτ, 12% στο ΑΛΜΑ, 9% στο ΑΚΕΛ και 8% στην ΑΜΕΣΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ. Η ΕΔΕΚ κατέγραψε το χαμηλότερο της ποσοστό στη Λάρνακα και Αμμόχωστο μόλις στο 2%, ενώ η ΔΗ.ΠΑ επίσης στη Λάρνακα και Αμμόχωστο με 2.2% και 1.5% αντίστοιχα.

Αριθμητικά και πολιτικά, ο ΔΗΣΥ θεωρείται ο νικητής των εκλογών όχι μόνο γιατί υλοποίησε τον στόχο του να παραμείνει πρώτο κόμμα, αλλά και γιατί αύξησε και τον απόλυτο αριθμό ψήφων. Την ίδια ώρα το 27.1% του δίδει μια διαφορά ασφαλείας περίπου 3 μονάδων από το ΑΚΕΛ αλλά και 2 έδρες περισσότερες στη βουλή. Συγκεκριμένα, έλαβε 101013 ψήφους, 1685 περισσότερες από ότι το 2021. Το ΑΚΕΛ έλαβε συνολικά 88777 ψήφους και 8864 περισσότερες με ποσοστό 23.9%, ενώ το ΔΗΚΟ έλαβε συνολικά 37222

και 3173 λιγότερες ψήφους. Παρόλο που υπό τις συνθήκες το 10% το διασώζει εντούτοις πρέπει να σημειωθεί ότι το ΔΗΚΟ εξακολουθεί να καταγράφει πτωτική πορεία. Το 2011 κατέγραψε 15.76%, το 2016 κατέγραψε 14.49%, το 2021 κατέγραψε 11.29% ενώ τώρα κατέβηκε στο 10%. Παρόλα αυτά, το γεγονός ότι αναμενόταν πολύ πιο κάτω, κυρίως υπό την πίεση νέων σχηματισμών, ενώ έχει συγκρατηθεί καταγράφεται στα θετικά, ταυτόχρονα του επιτρέπει να αποτελεί τον κύριο παίκτη σε μια κυβέρνηση όπου οι άλλοι εταίροι έχουν μείνει εκτός. Να σημειωθεί ότι με βάση τα προκαταρκτικά στοιχεία από τα exit rolls οι συσπειρώσεις των ΔΗΣΥ και ΑΚΕΛ ήταν κοντά στο 75% και 80% αντίστοιχα άρα και με μικρές απώλειες, ενώ του ΔΗΚΟ η συσπείρωση έκλεισε στο 63% με ψηλότερη διαρροή αυτή προς το ΑΛΜΑ με 9%. Για τον ΔΗΣΥ η ψηλότερη απώλεια ήταν προς το ΕΛΑΜ με 6% η οποία όμως ήταν αισθητά μειωμένη με αυτή που κατέγραψαν οι δημοσκοπήσεις προεκλογικά. Στις δημοσκοπήσεις του Σίγμα για παράδειγμα, οι διαρροές ξεκίνησαν στο 14% τον Μάρτιο και έκλεισαν στο 9% τον Μάιο. Συνεπώς, ο ΔΗΣΥ περιόρισε πολύ τις απώλειες προς ΕΛΑΜ. Το ΕΛΑΜ, έλαβε ποσοστό 10.9% με συσπείρωση στο 70%. Σε απόλυτους αριθμούς έλαβε 40567 ψήφους και συγκριτικά με το 2021 έλαβε 16312 περισσότερες ψήφους. Το ΕΛΑΜ είχε την ιδιομορφία ότι από ιδρύσεως του πάντοτε κατέγραφε περισσότερες ψήφους συγκριτικά με κάθε προηγούμενη αναμέτρηση. Να σημειωθεί ότι είναι η 1^η φορά όπου λαμβάνει λιγότερες ψήφους. Συγκεκριμένα, έλαβε 648 λιγότερες ψήφους συγκριτικά με τις Ευρωεκλογές του 2024, κάτι που ίσως καταδεικνύει ότι έχει αγγίξει το ταβάνι του. Αυτό θα διαφανεί βέβαια σε επόμενη αναμέτρηση.

Όσον αφορά τις έδρες, 44 έχουν παραμείνει στα ίδια κόμματα, ενώ 12 έδρες έχουν μετακινηθεί σε άλλα κόμματα, συγκεκριμένα 4 στο ΕΛΑΜ, 4 στο ΑΛΜΑ και 4 στην ΑΜΕΣΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ. Οι 12 αυτές έδρες έχουν φύγει 1 από το ΔΗΚΟ, 4 από ΕΔΕΚ και 4 από ΔΗΠΑ και 3 από τους ΟΙΚΟΛΟΓΟΥΣ.

Προεδρία της βουλής – τα 7 σημεία

Αξίζει να αναφερθεί ότι επί του συνόλου των εγγεγραμμένων αυτή τη στιγμή η βουλή αντιπροσωπεύει μόνο το 54%, ενώ το υπόλοιπο 46% είτε απείχε ή έριξε λευκό/άκυρο, είτε δεν εισήλθε στη βουλή. Από εκεί και πέρα, επτά σημεία αναδεικνύονται από την ενδιαφέρουσα διαδικασία εκλογής του/της προέδρου της βουλής. **Αρχικά**, θα πρέπει να σημειωθεί ότι ο ΔΗΣΥ τη δεδομένη στιγμή βρίσκει τον τρόπο να αναδιπλώνεται και να δημιουργεί συνθήκες νίκης, ταυτόχρονα ξέρει να «αντέχει» στην πίεση. Αυτό έχει ισχύσει και στις εκλογές της 24^{ης} Μαΐου αλλά και στην εκλογή προέδρου της βουλής. **Δεύτερο**, έχει διαφανεί ότι έλαβαν χώρα έντονες παρασκηνιακές διαβουλεύσεις, μάλιστα μεταξύ κομμάτων τα οποία προεκλογικά είτε είχαν αντίθετες απόψεις για διάφορα θέματα είτε προέβαλαν το πρόσχημα του λαϊκισμού, της μη-λειτουργικότητας της βουλής, ή της άγνοιας κάποιων κομμάτων, ώστε να παροτρύνουν το εκλογικό σώμα να κάνει άλλες επιλογές. Κάποιος θα πει ότι αυτό επιβάλλει η δημοκρατία και δεν υπάρχει άλλος τρόπος να λειτουργήσουν τα πράγματα, πράγμα πολύ ορθό, κάτι όμως που σημαίνει ότι το προεκλογικό

επιχείρημα για «μη λειτουργικότητα» της βουλής καταρρίπτεται, την ίδια ώρα που δικαιώνονται όσοι έλεγαν ότι μια χαρά θα διαβουλευέται και θα λειτουργεί η βουλή προς όφελος του πολίτη. Το **τρίτο** είναι ότι τα νέα σχήματα ΑΛΜΑ και ΑΜΕΣΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ και οι 4 έδρες που κατέχει το κάθε ένα, υπό την νέα σύνθεση της βουλής, είναι ικανά να επηρεάζουν και να κρίνουν αποτελέσματα. Το **τέταρτο** είναι ότι το ΕΛΑΜ θα αποτελέσει σημαντικό παίκτη στη βουλή με ρυθμιστικό ρόλο. Εάν για παράδειγμα η ΑΜΕΣΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ψήφιζε Νικόλα Παπαδόπουλο στη διαδικασία εκλογής προέδρου της βουλής και με βάση τη θέση του ΕΛΑΜ ότι δεν θα ψήφιζε Αννίτα Δημητρίου, κάτι που τηρήθηκε, τότε το ΕΛΑΜ θα ψήφιζε Νικόλα Παπαδόπουλο ο οποίος θα πήγαινε στον Β γύρο με 20 ψήφους, θα έμενε εκτός η Αννίτα Δημητρίου και ο Νικόλας Παπαδόπουλος θα εκλεγόταν πρόεδρος της βουλής. Άρα το ΕΛΑΜ θα μπορούσε να είχε κρίνει το αποτέλεσμα. Το **πέμπτο** είναι ότι, παρόλο που έγιναν κάποιες προσπάθειες, το ΑΚΕΛ ακόμα μία φορά δεν κατάφερε να κάνει εκείνα τα ανοίγματα, τουλάχιστο σε επίπεδο βουλής, τα οποία θα του επέτρεπαν να βγει από την απομόνωση στην οποία βρίσκεται εδώ και καιρό. Αυτό προφανώς ωθεί τη βουλή σε μια δεξιόστροφη τροχιά. **Έκτο**, διαβάζοντας κάποιος το αποτέλεσμα και παρόλο που προεκλογικά υπήρχε στην περιρρέουσα το ενδεχόμενο ο ΔΗΣΥ να έδιδε την προεδρία της βουλής στο ΔΗΚΟ ώστε τα δύο κόμματα να συμμαχούσαν στις προεδρικές του 2028, το σενάριο αυτό ενδεχομένως να παίρνει παράταση και θα εξαρτηθεί από διάφορους παράγοντες. Πάντως, εάν το ΔΗΚΟ παραμείνει στην κυβέρνηση αυτό συνεπάγεται ότι ο ΔΗΣΥ θα κατέλθει το 2028 ίσως με δικό του υποψήφιο αλλά ενδεχομένως χωρίς σύμμαχο στον 1^ο γύρο. Αυτό προφανώς θα έδιδε ένα σωσίβιο σωτηρίας στον Νίκο Χριστοδουλίδη. **Έβδομο**, δεν μπορεί να παραγνωριστεί το γεγονός ότι στον Β γύρο το ΔΗΚΟ έχει κρίνει το αποτέλεσμα, κάτι που αναδεικνύει και τον ρυθμιστικό του ρόλο. Ως ο μακροβιότερος αρχηγός κόμματος στη βουλή ο Νικόλας Παπαδόπουλος ενδεχομένως και να αδικείται. Η προεκλογική ατάκα ότι «το Tik Tok δεν τρώγεται» ενδεχομένως να κόστισε στον Νικόλα Παπαδόπουλο.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΣ ΑΛΛΑ ΟΧΙ ΚΥΡΙΑΡΧΟΣ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ*Γιώργος Ησαΐα**Εκτελεστικός Διευθυντής Oxygen for Democracy*

Οι βουλευτικές εκλογές ολοκληρώθηκαν. Οι συζητήσεις για νικητές, χαμένους και πολιτικά μηνύματα θα συνεχιστούν για αρκετό καιρό. Ωστόσο, πίσω από τα εκλογικά αποτελέσματα κρύβεται μια διαχρονική παρεξήγηση: πολλοί αποδίδουν στη Βουλή πολύ μεγαλύτερη ισχύ από αυτή που πραγματικά διαθέτει.

Η Βουλή είναι ένας από τους σημαντικότερους θεσμούς της Κυπριακής Δημοκρατίας. Δεν είναι όμως το κέντρο της πολιτικής εξουσίας. Στο προεδρικό σύστημα της Κύπρου, τον βασικό πολιτικό σχεδιασμό και τη διακυβέρνηση καθορίζουν ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και το Υπουργικό Συμβούλιο. Η κυβέρνηση εισηγείται τις περισσότερες σημαντικές πολιτικές, διαχειρίζεται τη δημόσια διοίκηση και εκπροσωπεί τη χώρα στο εξωτερικό. Η Βουλή νομοθετεί, ελέγχει και ασκεί εποπτεία, αλλά δεν κυβερνά.

Αυτό δεν μειώνει τη σημασία του κοινοβουλίου. Αντίθετα, μας βοηθά να κατανοήσουμε καλύτερα τον πραγματικό του ρόλο και να διαμορφώσουμε πιο ρεαλιστικές προσδοκίες από όσους εκλέγουμε.

Κατά τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου ακούστηκαν συχνά προειδοποιήσεις ότι η σύνθεση της νέας Βουλής θα καθόριζε σχεδόν τα πάντα για το μέλλον της χώρας. Η πραγματικότητα είναι πιο σύνθετη. Η νέα Βουλή ασφαλώς θα επηρεάσει τις πολιτικές εξελίξεις, όμως δύσκολα θα αλλάξει από μόνη της τη συνολική κατεύθυνση του κράτους. Οι θεσμοί λειτουργούν μέσα σε συγκεκριμένα συνταγματικά και πολιτικά πλαίσια τα οποία δεν μεταβάλλονται κάθε πέντε χρόνια.

Επιπλέον, μεγάλο μέρος των σημαντικών μεταρρυθμίσεων που συζητούνται και ψηφίζονται στη Βουλή συνδέεται άμεσα ή έμμεσα με τις υποχρεώσεις της Κυπριακής Δημοκρατίας ως κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης, η δικαστική μεταρρύθμιση, η σύσταση της Ανεξάρτητης Αρχής κατά της Διαφθοράς, το άνοιγμα της αγοράς ηλεκτρισμού, οι αλλαγές στη φορολογία και πολλές άλλες σημαντικές παρεμβάσεις δεν προέκυψαν σε πολιτικό κενό. Αποτελούν μέρος ευρύτερων ευρωπαϊκών δεσμεύσεων, συστάσεων ή στρατηγικών προτεραιοτήτων.

Αυτό δεν σημαίνει ότι η Βουλή λειτουργεί ως απλός επικυρωτικός μηχανισμός. Διαθέτει τη δυνατότητα να βελτιώσει νομοσχέδια, να διορθώσει αδυναμίες και να αναδείξει προβλήματα. Σημαίνει όμως ότι οι μεγάλες αποκλίσεις που συχνά παρουσιάζονται στον δημόσιο διάλογο είναι συνήθως πιο περιορισμένες απ' όσο πιστεύουμε.

Ακριβώς γι' αυτό η μεγαλύτερη αξία ενός βουλευτή δεν βρίσκεται μόνο στην ψήφο του στην ολομέλεια. Βρίσκεται στον κοινοβουλευτικό έλεγχο που ασκεί. Στις ερωτήσεις που καταθέτει. Στα θέματα που εγγράφει στις επιτροπές. Στην ικανότητά του να αναδεικνύει δυσλειτουργίες του κράτους και να πιέζει για λύσεις. Σε ένα προεδρικό σύστημα όπως το κυπριακό, ο κοινοβουλευτικός έλεγχος αποτελεί ίσως το σημαντικότερο εργαλείο που διαθέτει ένας βουλευτής.

Οι εκλογές, ωστόσο, ανέδειξαν και μια δεύτερη πραγματικότητα. Η κοινοβουλευτική παραγωγικότητα δεν φαίνεται να αποτελεί βασικό κριτήριο ψήφου. Βουλευτές με ιδιαίτερα έντονη κοινοβουλευτική δραστηριότητα δεν επανεξελέγησαν, ενώ άλλοι με σαφώς μικρότερη παρουσία εξασφάλισαν την εκλογή τους.

Το φαινόμενο αυτό δεν αφορά συγκεκριμένα πρόσωπα ή κόμματα. Αφορά τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί συνολικά το εκλογικό σώμα. Οι προσωπικές σχέσεις, η δημόσια εικόνα, η αναγνωρισιμότητα και οι κομματικές ταυτότητες εξακολουθούν να επηρεάζουν περισσότερο τις επιλογές των πολιτών από το ίδιο το κοινοβουλευτικό έργο. Αυτό είναι ένα συμπέρασμα που προκύπτει διαχρονικά και όχι μόνο από τις τελευταίες εκλογές.

Παράλληλα, τα αποτελέσματα επιβεβαίωσαν τη διατήρηση της κυριαρχίας των παραδοσιακών κομμάτων. Παρά τις συζητήσεις περί πολιτικής ανατροπής, τα μεγάλα κόμματα εξακολουθούν να διατηρούν τον βασικό ρόλο στη διαμόρφωση των πολιτικών ισορροπιών. Νέα πολιτικά σχήματα κατάφεραν να εξασφαλίσουν παρουσία στη Βουλή, γεγονός που εμπλουτίζει τον δημόσιο διάλογο, όμως το συνολικό πλαίσιο του πολιτικού συστήματος παραμένει σε μεγάλο βαθμό αμετάβλητο.

Ίσως το πιο ανησυχητικό στοιχείο των εκλογών να μην είναι η κατανομή των εδρών αλλά η αποχή. Σχεδόν οι μισοί πολίτες δεν συμμετείχαν στην εκλογική διαδικασία. Πρόκειται για ένα φαινόμενο που δεν μπορεί πλέον να αντιμετωπίζεται ως μια απλή στατιστική παρατήρηση. Η αποχή αντανakλά έλλειψη εμπιστοσύνης, απογοήτευση ή αδιαφορία απέναντι στο πολιτικό σύστημα. Και όσο διευρύνεται, τόσο δυσκολότερο γίνεται για τους θεσμούς να διατηρούν ισχυρούς δεσμούς με την κοινωνία.

Η αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος δεν μπορεί να περιοριστεί σε επικοινωνιακές καμπάνιες κάθε πέντε χρόνια. Απαιτεί περισσότερη διαφάνεια, μεγαλύτερη λογοδοσία και ουσιαστικότερη συμμετοχή των πολιτών στη λήψη

αποφάσεων. Η δημοκρατία δεν εξαντλείται την ημέρα των εκλογών. Αντίθετα, εκεί αρχίζει.

Η νέα Βουλή θα συνεχίσει να λειτουργεί μέσα στα ίδια θεσμικά πλαίσια που λειτουργούσε και η προηγούμενη. Η συζήτηση για την επόμενη μέρα πρέπει να ξεφύγει από τις έδρες και τα ποσοστά. Το πραγματικό ζητούμενο είναι η ποιότητα της δημοκρατίας μας. Η ποιότητα των θεσμών. Η ποιότητα των ανθρώπων που εκλέγουμε αλλά και των κριτηρίων με τα οποία τους αξιολογούμε.

Γιατί η Βουλή είναι πράγματι ένας σημαντικός θεσμός. Όμως δεν είναι ο κυρίαρχος θεσμός του πολιτικού μας συστήματος. Και όσο πιο γρήγορα το αναγνωρίσουμε, τόσο πιο ουσιαστική θα γίνει η δημόσια συζήτηση για το μέλλον της χώρας.

ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΚΑΙ Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΜΕΡΑ: Η ΕΥΘΥΝΗ ΤΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

*Έλενα Κούσιου Χατζηδημητρίου
Δικηγόρος, Διαμεσολαβήτρια, Πρώην Πρόεδρος ΚΟΑΓ*

Οι εκλογές είναι η κορυφαία στιγμή της δημοκρατίας. Η ημέρα της κάλπης, είναι η ημέρα κατά την οποία οι πολίτες καλούνται να αποφασίσουν ποια πολιτική κατεύθυνση επιθυμούν για την νήσο μας, ή γενικά τον τόπο τους, και ποια είναι τα πρόσωπα που εμπιστεύονται για να γίνουν η γέφυρα επικοινωνίας τους. Όμως, η πραγματική πρόκληση δεν βρίσκεται μόνο στην εκλογική αναμέτρηση. Βρίσκεται κυρίως στην επόμενη ημέρα.

Όντας υποψήφια του Δημοκρατικού Συναγερμού στις πρόσφατες Βουλευτικές εκλογές, είχα την τιμή να βιώσω από κοντά αυτή τη μοναδική διαδικασία, αυτό το μοναδικό ταξίδι. Που αλλιώς ήμουν όταν το ξεκίνησα και αλλιώς όταν τελείωσε. Η κατάταξή μου στην έβδομη θέση αποτελεί για μένα μια ιδιαίτερα τιμητική διάκριση και μια έμπρακτη αναγνώριση της εμπιστοσύνης που έδειξαν χιλιάδες συμπολίτες μας.

Ταυτόχρονα, ήταν μια εμπειρία που μου υπενθύμισε, αλλά και επιβεβαίωσε ότι η πολιτική δεν εξαντλείται στα αποτελέσματα της κάλπης.

Κατά τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου είδα ανθρώπους να εργάζονται ακούραστα, να δίνουν χρόνο, ενέργεια και ψυχή για μια κοινή προσπάθεια. Είδα συνυποψηφίους μου να βρίσκονται καθημερινά δίπλα στους πολίτες, να ακούν τους προβληματισμούς τους, να καταθέτουν προτάσεις, και να αγωνίζονται με αξιοπρέπεια. Η επιτυχία της παράταξής μας και η διατήρηση της Προεδρίας της Βουλής αποτελούν ασφαλώς μια σημαντική πολιτική εξέλιξη. Όμως δεν ξεχνούμε ότι πίσω από κάθε εκλογικό αποτέλεσμα βρίσκονται άνθρωποι που εργάστηκαν συλλογικά, ανεξαρτήτως του αν τελικά εξελέγησαν ή όχι.

Εκεί ακριβώς βρίσκεται και η ουσία της επόμενης ημέρας.

Για όσους εκλέγονται, η ευθύνη είναι προφανέστατη. Η ψήφος των πολιτών δεν αποτελεί επιβράβευση αλλά εντολή. Είναι μια δέσμευση για σκληρή δουλειά, συνέπεια, αλλά και στο τέλος λογοδοσία. Οι βουλευτές καλούνται να αποδείξουν καθημερινά ότι αξίζουν την εμπιστοσύνη που τους δόθηκε, να

εκπροσωπήσουν επάξια τους πολίτες που τους στήριξαν αλλά και να υπηρετήσουν το σύνολο της κοινωνίας. Επειδή στα έδρανα της Βουλής δεν εκπροσωπείς μόνο μια ομάδα, αλλά ολόκληρη την κοινωνία.

Υπάρχει όμως και μια άλλη κατηγορία ανθρώπων, εξίσου σημαντική για τη λειτουργία της δημοκρατίας. Είναι όσοι συμμετείχαν, αγωνίστηκαν, κατέθεσαν απόψεις και προτάσεις, αλλά δεν κατέλαβαν μια θέση στη Βουλή.

Δεν θα ήταν ειλικρινές να ισχυριστεί κανείς ότι η μη εκλογή δεν αφήνει διαφόρων ειδών συναισθήματα. Όσοι διεκδικούν την ψήφο των πολιτών το κάνουν γιατί έχουν όνειρα, ιδέες και ένα όραμα για το τι μπορούν και θέλουν να προσφέρουν. Όταν η προσπάθεια αυτή δεν οδηγεί στο επιθυμητό αποτέλεσμα τότε είναι φυσικό και καθόλα ανθρώπινο να υπάρχει απογοήτευση, λύπη, ακόμη και πόνος.

Ωστόσο, η ποιότητα της δημοκρατίας μας κρίνεται και από τον τρόπο με τον οποίο διαχειριζόμαστε αυτές τις στιγμές. Το οποιοδήποτε αρνητικό συναίσθημα δεν μπορεί να αποτελεί άλλοθι για μικροπρέπεια, εμπάθεια ή συμπεριφορές που υπονομεύουν τη συλλογική προσπάθεια.

Η πολιτική ευπρέπεια δεν δοκιμάζεται όταν όλα πηγαίνουν καλά, αντιθέτως, δοκιμάζεται κυρίως όταν τα πράγματα δεν εξελίσσονται όπως θα θέλαμε.

Η επόμενη ημέρα αφορά και όλους εμάς που συνεχίζουμε εκτός Βουλής. Αφορά την ευθύνη να παραμείνουμε ενεργοί, να συνεχίσουμε να παρακολουθούμε τα ζητήματα που μας απασχολούν, και που μάθαμε ότι απασχολούν τους συμπολίτες μας και να συμβάλλουμε στον δημόσιο διάλογο με όποιο τρόπο μπορούμε και μας επιτρέπεται.

Οι φετινές βουλευτικές εκλογές ανέδειξαν επίσης σημαντικά μηνύματα για το μέλλον της πολιτικής ζωής του τόπου: τη συμμετοχή των νέων, την ενίσχυση της παρουσίας των γυναικών στην πολιτική και την ανάγκη ανανέωσης που συνδυάζει εμπειρία και νέες ιδέες.

Κατά τη διάρκεια της προεκλογικής εκστρατείας επαναλάμβανα συχνά ότι «η προσφορά είναι επιλογή». Σήμερα, μετά την ολοκλήρωση της εκλογικής διαδικασίας, πιστεύω ακόμη περισσότερο στη σημασία αυτής της φράσης. Γιατί η αξία της προσφοράς δεν καθορίζεται από έναν τίτλο, ένα αξίωμα ή μια θέση.

Για εμένα προσωπικά, η έβδομη θέση που κατέλαβα δεν αποτελεί το τέλος μιας διαδρομής αλλά την αφετηρία μιας νέας. Αποτελεί μια μεγάλη τιμή, αλλά ταυτόχρονα και μια μεγάλη ευθύνη απέναντι στους ανθρώπους που με εμπιστεύθηκαν. Η εμπιστοσύνη αυτή δεν μετριέται μόνο με μια έδρα. Μετριέται με τη συνέπεια, τη δουλειά και την παρουσία την επόμενη ημέρα.

Και η δική μου επιλογή παραμένει η ίδια, να συνεχίσω να υπηρετώ τον τόπο, την παράταξή μου και τους συμπολίτες μου, από όποια θέση και αν βρίσκομαι.

Γιατί η δημοκρατία δεν είναι μόνο η ψήφος, δεν είναι ένα χαρτί που ρίχνεται μέσα στην κάλπη. Είναι η ευθύνη που αφήνεται πάνω σου, είναι η φωνή της κοινωνίας που υποχρεούσαι να ακούσεις.

ΟΙ ΕΚΛΟΓΕΣ ΤΟΥ ΜΑΪΟΥ 2026 ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΝΕΑ ΒΟΥΛΗ

*Χριστόφορος Χριστοφόρου
Πολιτικός αναλυτής, ειδικός του Συμβουλίου της Ευρώπης
σε θέματα μέσων ενημέρωσης και εκλογών*

Οι ψηφοφόροι προσήλθαν στις κάλπες στις 24 Μαΐου 2026, για να εκλέξουν νέο κοινοβούλιο, έχοντας στο μυαλό περισσότερα ερωτήματα παρά απαντήσεις. Η προεκλογική εκστρατεία περιλάμβανε καταϊγισμό μηνυμάτων και προειδοποιήσεων από πολιτικά κόμματα, αναλυτές και μέσα ενημέρωσης, ακόμη και από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και μέλη της κυβέρνησης, να αποφύγουν οι ψηφοφόροι «να προκαλέσουν καταστροφή» με την επιλογή τους.

Ωστόσο, ο τρόπος με τον οποίο πολιτικά κόμματα και άλλοι ενήργησαν και το περιεχόμενο των παρεμβάσεών τους δεν προσέφεραν απαντήσεις στις ανησυχίες του λαού. Δεν υπήρξαν επιχειρήματα ικανά να πείσουν ότι η έλλειψη εμπιστοσύνης του κοινού στους θεσμούς και τα παραδοσιακά κόμματα ήταν αδικαιολόγητη. Οι επιθέσεις σε νέα πρόσωπα και κόμματα που συμμετείχαν στις εκλογές, που τα παρουσίαζαν αδύναμα και ανεπαρκή να εκπροσωπήσουν τον λαό, δεν συνοδεύονταν από αξιοπρεπή συμπεριφορά και προτάσεις που θα μπορούσαν να προσφέρουν λύσεις σε υπάρχοντα προβλήματα. Πώς θα μπορούσαν με παρόμοια συμπεριφορά να αποδείξουν οι επιτιθέμενοι ότι ήταν πιο αξιόπιστη επιλογή έναντι των αντιπάλων τους; Η υπόδειξη ότι «σίγουρα η επιλογή θα ήταν καταστροφική» αν οι πολίτες δεν άλλαζαν γνώμη, αν ψήφιζαν τελικά τους νέους σχηματισμούς, αποδυναμώθηκε από τον τρόπο που έδρασαν οι παραδοσιακές δυνάμεις και η κυβέρνηση. Οι προσπάθειες τους να αποδείξουν πως άξιζαν την εμπιστοσύνη των πολιτών χωρίς δισταγμό είχαν περιορισμένο αποτέλεσμα.

Σε εξαιρετικά ανταγωνιστική αναμέτρηση, με σχεδόν είκοσι κόμματα και σχηματισμούς να διεκδικούν έδρες, δύο στους τρεις αποκλείστηκαν από τη νέα Βουλή των Αντιπροσώπων. Μεταξύ αυτών, οι σοσιαλιστές της ΕΔΕΚ, του δεύτερου παλαιότερου κόμματος στην Κύπρο, και οι Οικολόγοι-Περιβαλλοντιστές, που ιδρύθηκαν το 1996.

Με εξαίρεση το ακροδεξιό ΕΛΑΜ, το οποίο διπλασίασε τις έδρες του σε οκτώ, και το ΑΚΕΛ, το οποίο αύξησε το ποσοστό ψήφων του και ανέστρεψε φθίνουσα πορεία δεκαπέντε ετών, όλοι οι άλλοι έχουν λόγους να νιώθουν απογοήτευση

για την απόδοσή τους. Το ΑΛΜΑ, το κόμμα του πρώην Γενικού Ελεγκτή, και το κόμμα Άμεση Δημοκρατία Κύπρου του ευρωβουλευτή Φειδία Παναγιώτου, ανέμεναν διψήφιο ποσοστό, αλλά έπεσαν λίγο κάτω από το 6% των ψήφων και εξασφάλισαν τέσσερις έδρες το καθένα από τις 56. Πιο σοβαρός είναι ο αποκλεισμός από το κοινοβούλιο τεσσάρων κομμάτων που εξασφάλισαν πάνω από 3% των ψήφων και των Οικολόγων (2%), πράγμα που σημαίνει ότι 15% των ψηφοφόρων συν 2% μικρότερων σχηματισμών παραμένει χωρίς εκπροσώπηση. Αν προσθέσουμε το ποσοστό της αποχής, 33%, και δεκάδες χιλιάδες που δεν εγγράφηκαν στους εκλογικούς καταλόγους, προκύπτει σοβαρό ζήτημα περιορισμένης εκπροσώπησης, κάτω από 50% του εκλογικού σώματος. Υποδεικνύει επίσης διπλή υποχρέωση για τους εκλεγμένους: Πρώτον, να βρουν τρόπους να κινητοποιήσουν τους απόντες, να αυξήσουν το ενδιαφέρον για πολιτική συμμετοχή και να αυξήσουν την προσέλευση στις κάλπες. Δεύτερον, όταν νομοθετούν, έχουν υποχρέωση να το κάνουν προς όφελος επίσης των πολιτών που ψήφισαν κόμματα που δεν μπήκαν στη Βουλή. Να νομοθετούν για όλους τους πολίτες.

Συγκεκριμένο και ιδιαίτερο καθήκον και υποχρέωση προκύπτει για τα κόμματα πέρα από το ΕΛΑΜ, το κόμμα που αρνείται το δικό του παρελθόν, δεν δέχεται να αναγνωρίσει τους δεσμούς του με την ακροδεξιά καταδικασμένη ως εγκληματική οργάνωση Χρυσή Αυγή στην Ελλάδα. Δεν πρέπει να υπάρξει οποιαδήποτε συνεργασία μαζί του, αν δεν αναγνωρίσει και αποκηρύξει τις βασικές αξίες, τις ίδιες τις καταβολές του, τη ναζιστική ιδεολογία, τον ρατσισμό και την απανθρωποποίηση των ανθρώπων, των «άλλων». Τα πέντε κόμματα θα πρέπει να απαιτούν με συνέπεια από το ΕΛΑΜ να αποκηρύξει οτιδήποτε αποτελεί παραβίαση των θεμελιωδών δικαιωμάτων και να σέβεται όλες τις δημοκρατικές αξίες.

Δυστυχώς, δηλώσεις στελεχών κομμάτων και διαβουλεύσεις πίσω από κλειστές πόρτες για την εκλογή Προέδρου της Βουλής των Αντιπροσώπων κατέδειξαν αποτυχία των κομμάτων και αξιωματούχων τους να ενεργήσουν σύμφωνα με βασικές αρχές. Κάποιοι ήταν έτοιμοι να ενδώσουν και να καταλήξουν σε συμφωνίες με το ΕΛΑΜ με κάθε κόστος. Τελικά, η συμφωνία της Αννίτας Δημητρίου / ΔΗΣΥ και του Φειδία Παναγιώτου προκειμένου να εξασφαλίσει τις ψήφους της Άμεσης Δημοκρατίας για την επανεκλογή της επιβεβαίωσε ότι οι αμφιβολίες των ψηφοφόρων και η απαξίωση των παραδοσιακών κομμάτων ήταν βάσιμες. Η αποδοχή από τον ΔΗΣΥ όρων και προϋποθέσεων που υποδηλώνουν έλλειψη σοβαρότητας και δέσμευσης στους νόμους και το Σύνταγμα, και οι οποίοι, σύμφωνα με τα δικά τους λόγια, «θα ήταν καταστροφή για την οικονομία και την κοινωνία», έχει δείξει ανεπάρκεια και την ασυνέπειά τους. Ενώ η επανεκλογή της κας Δημητρίου χαιρετίστηκε από σχολιαστές ως σημαντικό, αποφασιστικό βήμα για σοβαρή υποψηφιότητα για την Προεδρία της Δημοκρατίας το 2028, η συγκεκριμένη συμφωνία έχει αποκαλύψει μια πολύ προβληματική προσέγγιση. Τα παραδοσιακά πολιτικά κόμματα και οι ηγέτες έχουν υποχρέωση να σέβονται τις δημοκρατικές αξίες και το κράτος δικαίου και να εγκυβερνούν τα νέα κόμματα να σέβονται επίσης αυτές τις αρχές. Όταν ενδίδουν σε απαιτήσεις νέων κομμάτων που δεν είναι

συμβατές ή παραβιάζουν τους δημοκρατικούς κανόνες, αυτό αποτελεί από μόνο του απόδειξη ανεπάρκειας για κατοχή πολιτειακών αξιωμάτων. Παρόμοια συμπεριφορά θέτει σε κίνδυνο την ομαλή και νόμιμη διαχείριση των υποθέσεων της χώρας προς όφελος όλων των πολιτών. Η επανεκλεγείσα Πρόεδρος της Βουλής και το νέο κοινοβούλιο έχουν την υποχρέωση να τηρούν αυστηρά το Σύνταγμα και το κράτος δικαίου.

Όσον αφορά το έργο που έχει μπροστά της η Βουλή, ο κατάλογος πρέπει να περιλαμβάνει προτάσεις για πραγματικά προβλήματα, προβλήματα που δεν θίχτηκαν κατά τη διάρκεια της προεκλογικής εκστρατείας ή ακόμα και στα πέντε χρόνια από το 2021. Μεταξύ αυτών, η ανισότητα, το κόστος ζωής, η τεχνολογία, ο ψηφιακός μετασχηματισμός, η τεχνητή νοημοσύνη και οι επιπτώσεις τους, η ψηφιακή υγεία των νέων και ολόκληρου του πληθυσμού. Να μην ξεχνούν τις οικονομικές και άλλες συνέπειες των πολέμων στην περιοχή μας και πέρα από αυτήν. Θα πρέπει να αμφισβητήσουν τις συμμαχίες της Κύπρου και να αναρωτηθούν τι επιπτώσεις έχουν στα δικαιώματα των Κυπρίων και ειδικά των εκτοπισμένων. Να εγκύψει η νέα βουλή στις αναδυόμενες σοβαρές απειλές που αντιμετωπίζει η πολυφωνία στα μέσα ενημέρωσης, και σε πολλά άλλα.

Με λίγα λόγια, τα παλιά κόμματα πρέπει να τηρούν τους κανόνες της Δημοκρατίας, να «εκπαιδεύσουν» και να εγκαλούν διαρκώς το ΕΛΑΜ και την Άμεση Δημοκρατία να σέβονται επίσης τις δημοκρατικές αξίες και να τηρούν τους κανόνες. Να νομοθετούν προς το συμφέρον της κοινωνίας. Πρέπει να αποδείξουν ότι μπορούν να κάνουν καλύτερα από εκείνους που συνεχώς απέρριπταν ως ανίκανους και ανίδεους. Δεν πρέπει το 2031 να έχουμε ενώπιον μας τις ίδιες προειδοποιήσεις.

Η ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΑΠΟΥΣΙΑ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ: ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΣΗ, ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΘΕΣΜΙΚΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΜΕΤΑ ΤΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΤΟΥ 2026

*Κατερίνα Χατζηστουλλή
Α' Αντιπρόεδρος Κινήματος Οικολόγων – Συνεργασία
Πολιτών
Δημοτική Σύμβουλος Στροβόλου*

Οι Βουλευτικές Εκλογές του Μαΐου 2026 κατέγραψαν μία αξιοσημείωτη μεταβολή στο κυπριακό κομματικό σύστημα, καθώς το Κίνημα Οικολόγων – Συνεργασία Πολιτών δεν εξασφάλισε κοινοβουλευτική εκπροσώπηση, συγκεντρώνοντας ποσοστό περίπου 2% του εκλογικού σώματος. Η εξέλιξη αυτή δεν συνιστά απλώς μία μεταβολή στους εκλογικούς συσχετισμούς δυνάμεων, αλλά εγείρει ευρύτερα ζητήματα που αφορούν τη λειτουργία της αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας, τον πλουραλισμό του πολιτικού συστήματος και τη θέση της βιωσιμότητας στη διαδικασία χάραξης δημόσιας πολιτικής. Η απουσία της πολιτικής οικολογίας από το κοινοβουλευτικό πεδίο δημιουργεί εύλογα ερωτήματα αναφορικά με την εκπροσώπηση πολιτικών και κοινωνικών αιτημάτων που συνδέονται με την περιβαλλοντική προστασία, τη διαγενεακή δικαιοσύνη και τη μακροπρόθεσμη αναπτυξιακή στρατηγική της χώρας.

Η συγκριτική πολιτική επιστήμη έχει αναδείξει τον καθοριστικό ρόλο που διαδραματίζουν τα μικρότερα και θεματικά εξειδικευμένα κόμματα στη λειτουργία των σύγχρονων δημοκρατιών. Πέραν της εκλογικής τους επιρροής, τα κόμματα αυτά λειτουργούν ως φορείς πολιτικής καινοτομίας, συμβάλλουν στη διεύρυνση της δημόσιας ατζέντας και ενισχύουν τον πλουραλισμό της πολιτικής εκπροσώπησης. Υπό το πρίσμα αυτό, η απουσία ενός οργανωμένου οικολογικού πολιτικού φορέα από τη Βουλή των Αντιπροσώπων δεν συνεπάγεται μόνο τη μείωση της κομματικής πολυμορφίας, αλλά και τον περιορισμό της θεσμικής παρουσίας μιας πολιτικής προσέγγισης που συνδέει οργανικά την περιβαλλοντική προστασία με τη δημόσια υγεία, την κοινωνική συνοχή, την οικονομική ανθεκτικότητα και τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Η πολιτική οικολογία έχει εξελιχθεί διεθνώς από ένα περιθωριακό πολιτικό ρεύμα σε έναν ολοκληρωμένο θεωρητικό και πολιτικό προσανατολισμό, ο οποίος επηρεάζει καθοριστικά τις σύγχρονες ευρωπαϊκές πολιτικές για την κλιματική αλλαγή, την ενεργειακή μετάβαση, την κυκλική οικονομία και τη βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων. Υπό το πρίσμα αυτό, η απουσία μιας οργανωμένης οικολογικής πολιτικής φωνής από το κυπριακό κοινοβούλιο

αποκτά ιδιαίτερη σημασία σε μια περίοδο κατά την οποία η Κύπρος συγκαταλέγεται μεταξύ των πλέον ευάλωτων περιοχών της Ευρώπης στις επιπτώσεις της κλιματικής κρίσης. Η αύξηση της θερμοκρασίας, η λειψυδρία, η υποβάθμιση των οικοσυστημάτων, η απώλεια βιοποικιλότητας και η αυξανόμενη πίεση στους φυσικούς πόρους συνιστούν προκλήσεις στρατηγικού χαρακτήρα για το κράτος και την κοινωνία, καθιστώντας αναγκαία τη συνεχή και θεσμικά κατοχυρωμένη παρουσία πολιτικών προσεγγίσεων που προωθούν τη βιωσιμότητα και τη μακροπρόθεσμη περιβαλλοντική διακυβέρνηση.

Παράλληλα, η απώλεια κοινοβουλευτικής εκπροσώπησης της πολιτικής οικολογίας επηρεάζει και τη λειτουργία του κοινοβουλευτικού ελέγχου. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, τα οικολογικά κόμματα έχουν διαχρονικά συμβάλει στην ανάδειξη ζητημάτων που αφορούν τη διαφάνεια, τη χωροταξική πολιτική, την προστασία του δημόσιου χώρου, την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και την ορθολογική διαχείριση φυσικών και πολιτιστικών πόρων. Υπό αυτή την έννοια, η απουσία τους από το νομοθετικό σώμα ενδέχεται να περιορίσει την ένταση της θεσμικής εποπτείας σε τομείς όπου συχνά ανακύπτουν συγκρούσεις μεταξύ βραχυπρόθεσμων οικονομικών επιδιώξεων και μακροπρόθεσμων στόχων βιωσιμότητας.

Η εξέλιξη αυτή θα πρέπει επίσης να εξεταστεί υπό το πρίσμα των σύγχρονων μετασχηματισμών των δημοκρατικών συστημάτων. Η αυξανόμενη προσωποποίηση της πολιτικής, η κυριαρχία των μέσων κοινωνικής δικτύωσης στη διαμόρφωση πολιτικών αντιλήψεων, η συρρίκνωση των παραδοσιακών συλλογικών μορφών πολιτικής συμμετοχής και η μετατόπιση του δημόσιου διαλόγου προς επικοινωνιακές και συγκυριακές θεματικές δημιουργούν ένα δυσμενέστερο περιβάλλον για πολιτικούς σχηματισμούς που βασίζονται στη θεσμική συνέπεια, στην τεκμηριωμένη πολιτική πρόταση και στη μακροπρόθεσμη στρατηγική σκέψη. Η τάση αυτή δεν αποτελεί αποκλειστικά κυπριακό φαινόμενο, αλλά παρατηρείται σε μεγάλο μέρος των σύγχρονων δημοκρατιών.

Ιδιαίτερη σημασία παρουσιάζει και η διάσταση της διαγενεακής δικαιοσύνης. Σύμφωνα με τη σύγχρονη θεωρία της βιώσιμης ανάπτυξης, οι σημερινές πολιτικές αποφάσεις οφείλουν να λαμβάνουν υπόψη όχι μόνο τις ανάγκες των σημερινών πολιτών αλλά και τα δικαιώματα των μελλοντικών γενεών. Η πολιτική οικολογία υπήρξε διαχρονικά ο βασικός πολιτικός εκφραστής αυτής της προσέγγισης, προωθώντας πολιτικές που ενσωματώνουν περιβαλλοντικά, κοινωνικά και οικονομικά κριτήρια στη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Η αποδυνάμωση της θεσμικής της παρουσίας ενδέχεται να περιορίσει την προβολή αυτής της οπτικής τόσο στον δημόσιο διάλογο όσο και στη νομοθετική διαδικασία.

Επιπλέον, η απουσία οικολογικής κοινοβουλευτικής εκπροσώπησης αναμένεται να επηρεάσει τη δημόσια συζήτηση γύρω από κρίσιμα ζητήματα όπως η πράσινη μετάβαση, η ενεργειακή δημοκρατία, η κοινωνική κατοικία, η προστασία των ελεύθερων δημόσιων χώρων, η ανθεκτικότητα των πόλεων, η

βιώσιμη κινητικότητα, η ευζωία των ζώων και η ενίσχυση της τοπικής αυτοδιοίκησης. Πρόκειται για πολιτικές θεματικές οι οποίες αποκτούν ολοένα μεγαλύτερη σημασία σε ευρωπαϊκό επίπεδο και συνδέονται άμεσα με τους 17 Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών.

Παρά τη δυσμενή εκλογική εξέλιξη, οι αντικειμενικές κοινωνικές και περιβαλλοντικές συνθήκες που γέννησαν και ανέδειξαν την πολιτική οικολογία παραμένουν όχι μόνο παρούσες αλλά και εντεινόμενες. Η κλιματική κρίση, η απώλεια φυσικών πόρων, η στεγαστική πίεση, οι κοινωνικές ανισότητες και οι προκλήσεις της πράσινης μετάβασης εξακολουθούν να απαιτούν πολιτικές απαντήσεις που υπερβαίνουν τις βραχυπρόθεσμες λογικές πολιτικού κόστους και ενσωματώνουν στρατηγικό σχεδιασμό, επιστημονική τεκμηρίωση και μακροχρόνιο ορίζοντα.

Υπό αυτή την έννοια, το αποτέλεσμα των Βουλευτικών Εκλογών του 2026 θα μπορούσε να αποτελέσει αφετηρία ενός ουσιαστικού πολιτικού και κοινωνικού αναστοχασμού για το μέλλον της πολιτικής οικολογίας στην Κύπρο. Η επανασύνδεση με την κοινωνία, η ενίσχυση της συμμετοχής των νέων ανθρώπων, η ανανέωση των μορφών πολιτικής επικοινωνίας και η διαμόρφωση ενός νέου αφηγήματος που θα συνδέει τη βιωσιμότητα με την καθημερινότητα των πολιτών αποτελούν βασικές προϋποθέσεις για την επαναφορά της οικολογικής πολιτικής στο επίκεντρο της δημόσιας ζωής.

Η απουσία της πολιτικής οικολογίας από τη νέα Βουλή των Αντιπροσώπων συνιστά αναμφίβολα μία σημαντική μεταβολή για το κυπριακό πολιτικό σύστημα. Πέραν της εκλογικής διάστασης, η εξέλιξη αυτή επηρεάζει τη σύνθεση του δημόσιου διαλόγου και περιορίζει τη θεσμική εκπροσώπηση πολιτικών προσεγγίσεων που δίνουν έμφαση στη βιωσιμότητα, στη διαγενεακή δικαιοσύνη και στη μακροπρόθεσμη στρατηγική διακυβέρνηση. Ταυτόχρονα, αναδεικνύει ένα ευρύτερο στρατηγικό ερώτημα που αφορά το μέλλον της αναπτυξιακής πορείας της Κυπριακής Δημοκρατίας: κατά πόσο οι αρχές της περιβαλλοντικής υπευθυνότητας, της κοινωνικής συνοχής και της βιώσιμης διαχείρισης των πόρων θα συνεχίσουν να αποτελούν κεντρικούς άξονες της δημόσιας πολιτικής σε μια εποχή πολλαπλών κρίσεων και ταχύτατων μετασχηματισμών. Η απάντηση στο ερώτημα αυτό δεν αφορά αποκλειστικά τον χώρο της πολιτικής οικολογίας, αλλά την ίδια την ποιότητα της δημοκρατίας και το αναπτυξιακό πρότυπο που θα επιλέξει να ακολουθήσει η Κυπριακή Δημοκρατία τις επόμενες δεκαετίες.

ΤΟ ΕΛΑΜ ΚΑΙ Η ΠΟΡΕΙΑ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΤΟΥ 2026: Η ΕΜΦΑΝΙΣΗ, Η ΨΗΦΟΣ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑΣ ΚΑΙ Η ΚΑΝΟΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗ

*Άντρεα Κώστα
Υποψήφια Διδασκώρισα
Τμήμα Πολιτικών Σπουδών και Διακυβέρνησης
Πανεπιστήμιο Λευκωσίας*

Οι βουλευτικές εκλογές της 24ης Μαΐου 2026 αποτέλεσαν ένα ακόμη σταθμό για το Εθνικό Λαϊκό Μέτωπο (ΕΛΑΜ). Με 10,9% και διπλασιασμό των εδρών του (από 4 σε 8), το ΕΛΑΜ αναδείχθηκε ως η τρίτη μεγαλύτερη κοινοβουλευτική δύναμη της χώρας.

Το αποτέλεσμα αυτό, αν και χαμηλότερο από τις δημοσκοπικές προβλέψεις, έρχεται να επιβεβαιώσει τη συνεχή άνοδο του ΕΛΑΜ και την κανονικοποίηση του ως σταθερός πολιτικός δρώντας στην Κύπρο.

Το παρόν άρθρο επιχειρεί να αναλύσει αυτή την εδραίωση όχι μόνο ως εκλογικό φαινόμενο, αλλά ως συνέπεια μιας μακρόχρονης διαδικασίας κανονικοποίησης.

Η αρχή της κοινοβουλευτικής πορείας

Ζήτηση, προσφορά και η επανεμφάνιση της ακροδεξιάς

Η επανεμφάνιση της ακροδεξιάς στην Κύπρο δεν μπορεί να αναλυθεί ως μεμονωμένο γεγονός. Η άνοδος κομμάτων όπως το ΕΛΑΜ εξηγείται μέσα από συνδυαστικούς παράγοντες: αφενός κοινωνικοοικονομικές συνθήκες που δημιουργούν ευνοϊκό εκλογικό κλίμα (ζήτηση), αφετέρου οργανωτικές και ιδεολογικές επιλογές του ίδιου του κόμματος (προσφορά).

Η οικονομική κρίση της δεκαετίας του 2010, η ανεργία και η κρίση νομιμότητας του πολιτικού συστήματος διαμόρφωσαν ένα πρόσφορο χώρο. Οι συστημικές, οικονομικές και πολιτικές κρίσεις που βίωσε η Κύπρος κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου υπήρξαν καθοριστικοί παράγοντες ως προς τις μετατοπίσεις του εκλογικού ακροατηρίου στην αναζήτηση κομμάτων που εξέφραζαν ρήξη με το παραδοσιακό πολιτικό σύστημα.

Παράλληλα, το άνοιγμα των οδοφραγμάτων (2003), η ένταξη στην ΕΕ (2004), οι συνομιλίες και το Σχέδιο Ανάν, και η εκλογή κυβέρνησης ΑΚΕΛ (2008) συνέθεσαν έναν ευνοϊκό χώρο για εθνικιστικά αφηγήματα, όπως αυτά του

ΕΛΑΜ. Το ΕΛΑΜ κατόρθωσε να εκμεταλλευτεί αυτό το κλίμα και να προβάλλει επιτυχώς το αντιμοσπονδιακό, το αντιμεταναστευτικό και το αντισυστημικό του αφήγημα. Η πρώτη είσοδος στη Βουλή το 2016 σφράγισε τη μετάβαση του από το περιθώριο στον κομματικό και πολιτικό χάρτη καθώς και τη μετάβαση του από ένα κίνημα με εξτρεμιστικά χαρακτηριστικά, στην περίοδο θεσμοποίησης και στην διαμόρφωση ενός διπτού χαρακτήρα μεταξύ μετριοπάθειας και ακροδεξιών χαρακτηριστικών.

Η συγκυρία της Δίκης της Χρυσής Αυγής και η μετάβαση στην περίοδο θεσμοποίησης

Ένα κομβικό σημείο στη διαμόρφωση της δημόσιας εικόνας του ΕΛΑΜ αποτέλεσε η έναρξη της δίκης της Χρυσής Αυγής το 2015. Η μιντιακή κάλυψη της δίκης επεκτάθηκε ως ένα σημείο και στα κυπριακά μέσα, επαναφέροντας στη δημόσια σφαίρα το ζήτημα των ιδεολογικών και οργανωτικών δεσμών του ΕΛΑΜ με την Χρυσή Αυγή. Είναι σημαντικό να υπογραμμιστεί ότι η έναρξη της Δίκης απείχε μόλις ένα χρόνο από τις βουλευτικές εκλογές του 2016 στην Κύπρο.

Η συγκυρία αυτή προσέφερε στο ΕΛΑΜ ένα περιθώριο για να αρχίσει να αποστασιοποιείται και να αποστιγματίζεται από την εξτρεμιστική εικόνα της Χρυσής Αυγής. Η σταδιακή αποκοπή δεσμών με τη Χρυσή Αυγή δεν ήταν απλώς συμβολική αλλά μια αναγκαία κίνηση ώστε να διαφυλαχτεί μια ενδεχόμενη εκλογική ενίσχυση του κόμματος.

Αυτή η διαδικασία πρόκειται για μια πορεία κανονικοποίησης μέσω της επιλεκτικής εγκατάλειψης στοιχείων που αποξενώνουν τον μέσο ψηφοφόρο, με διατήρηση του ιδεολογικού πυρήνα που αποτελεί τη βάση του κόμματος. Η στρατηγική αυτή επέτρεψε στο ΕΛΑΜ να παρουσιάζει πλέον πολύ προσεκτικά το διπλό του χαρακτήρα μεταξύ της εικόνας ενός σοβαρού πολιτικού σχηματισμού και ενός αντισυστημικού δρώντα ο οποίος δήλωνε ετοιμότητα να έρθει σε ρήξη με τον παραδοσιακό κομματικό χάρτη.

Θεσμική ανοχή ως αθόρυβη κανονικοποίηση

Η κανονικοποίηση της ακροδεξιάς μπορεί να διακριθεί μεταξύ άμεσων εκλογικών μεταβολών και της ευρύτερης διείσδυσης ακροδεξιάς ρητορικής. Στην κυπριακή περίπτωση, αυτή η διείσδυση λαμβάνει χώρα σε πολλαπλά επίπεδα. Μια από τις πλέον υποτιμημένες διαστάσεις της κανονικοποίησης αυτής, είναι η θεσμική ανοχή.

Δηλώσεις εκκλησιαστικών αξιωματούχων και υπουργών κυβερνήσεων, καθώς και η υιοθέτηση αντιμεταναστευτικής πολιτικής από κυβερνήσεις που παραδοσιακά τοποθετούνται στον φιλελεύθερο κεντροδεξιό χώρο, συνιστούν μορφές ρητορικής σύγκλισης που ωφελούν ιδεολογικά το ΕΛΑΜ.

Παράλληλα, σε ζητήματα που ανεδείχθησαν ως σύγχρονες πολιτικές κρίσεις, όπως η διαφθορά, η κρίση αξιοπιστίας, η κρίση του αφθώδη πυρετού, το ΕΛΑΜ επέλεξε αφενός να καταδικάζει τα όσα συμβαίνουν, αφετέρου όμως, δεν ζήτησε ποτέ ανοιχτά παραιτήσεις αξιωματούχων της κυβέρνησης. Αν και η σχέση μεταξύ ΕΛΑΜ και κυβέρνησης Χριστοδουλίδη δεν επιβεβαιώνεται επίσημα, αφήνει ανοιχτά ερωτήματα για ένα πλαίσιο άτυπης ανοχής που φαίνεται να ωφελεί αμοιβαία και τα δύο μέρη.

Οι Βουλευτικές Εκλογές του 2026: Η ατζέντα του ΕΛΑΜ, οι προτεραιότητες των ψηφοφόρων και η κατάρριψη της ψήφου διαμαρτυρίας

Το ΕΛΑΜ εντός της προεκλογικής περιόδου του 2026 εστίαζε κυρίως σε ζητήματα ασφάλειας, μεταναστευτικής πολιτικής, εγκληματικότητας, και προστασίας της οικογένειας και της παραδοσιακής πολιτιστικής ταυτότητας.

Παράλληλα, οι δημοσκοπήσεις κατέγραφαν τα κύρια ζητήματα που θα καθόριζαν την ψήφο των πολιτών: η οικονομία κατέλαβε πρώτη θέση (35%), ακολουθούμενη από το Κυπριακό (25%), τη διαφθορά (16%), την ακρίβεια (11%), το μεταναστευτικό (8%) και την παιδεία (7%).

Το ΕΛΑΜ κέρδισε σχεδόν 11% σε μια εκλογική αναμέτρηση όπου, τα ζητήματα όπου το ΕΛΑΜ έχει θεματική αρμοδιότητα, δεν ήταν προτεραιότητα του εκλογικού σώματος. Ενώ θα μπορούσε κανείς να αναμένει μια μείωση στα ποσοστά του ΕΛΑΜ, εφόσον μέρος του εκλογικού σώματος φαίνεται να μην αντιλαμβάνεται πλέον το μεταναστευτικό ως ένα από τα πρωταρχικά του προβλήματα, εντούτοις αυτό δεν διαφάνηκε στην κάλπη. Ως εκ τούτου, η σύγκριση των προτεραιοτήτων σε συνάρτηση με την άνοδο του ΕΛΑΜ υποδηλώνει πως υπάρχει μέρος του εκλογικού ακροατηρίου το οποίο συμπορεύεται με το ΕΛΑΜ ως κομματικό και πολιτικό σχηματισμό, συνειδητά πλέον και όχι ως μια έκφραση διαμαρτυρίας για τα κακώς έχοντα. Ενδεχομένως το εκλογικό αποτέλεσμα και η ανοδική πορεία να φανερώνει σιγά σιγά μια πορεία προς συμπαγή εκλογικό ακροατήριο και ιδεολογική ταύτιση μεταξύ ακροατηρίου και ΕΛΑΜ χωρίς να επηρεάζεται απαραίτητα από τις εξελίξεις σε διάφορα ζητήματα.

Χαρακτηριστικό είναι επίσης το κριτήριο ψήφου προεκλογικά: η επιλογή «είναι καλύτερο από τα άλλα» καταλαμβάνει την πρώτη θέση ως δήλωση των ψηφοφόρων, ενώ η δήλωση «ψηφίζω για να διαμαρτυρηθώ» εμφανίζεται στην πέμπτη θέση με μόλις 4%. Αυτό στην περίπτωση του ακροατηρίου του ΕΛΑΜ, μπορεί να ερμηνεύεται με δύο τρόπους: (1) Μέρος του εκλογικού ακροατηρίου του ΕΛΑΜ, θεωρεί το ΕΛΑΜ καλύτερη επιλογή από το ΔΗΣΥ (λόγω των μετακινήσεων), (2) Η ψήφος στο ΕΛΑΜ έχει μεταβεί από το επίπεδο διαμαρτυρίας στο επίπεδο συνειδητής πολιτικής ταύτισης και επιλογής. Οι δύο αυτοί τρόποι, μπορούν να εκφράζονται και παράλληλα, όμως σε κάθε περίπτωση σίγουρα και οι δύο φανερώνουν πως το ΕΛΑΜ πλέον αποτελεί μια αξιόπιστη επιλογή για ένα κομμάτι των ενεργών ψηφοφόρων.

Η Προεδρία της Βουλής: Η διατήρηση της «αντι-συστημικότητας»

Το ΕΛΑΜ κατήλθε στη διαδικασία με υποψήφιο τον ίδιο τον πρόεδρο του κόμματος, Χρίστο Χρίστου λαμβάνοντας τις 8 ψήφους της κοινοβουλευτικής ομάδας του. Ο αποκλεισμός του από τον 2^ο γύρο και η επιλογή να τηρήσει αποχή φαίνεται να είναι μια καλά δομημένη στρατηγική προς αποφυγήν παλιών λαθών. Η στάση του ΕΛΑΜ συνιστά μια συνειδητά επεξεργασμένη στρατηγική αποφυγής της παγίδας στην οποία είχε υποπέσει το 2021 με τη στήριξη της Αννίτας Δημητρίου για την προεδρία της Βουλής. Σε περίπτωση που το ΕΛΑΜ επαναλάμβανε αντίστοιχη κίνηση τότε θα καταδίκαιζε το αφήγημα του περί «αντι-συστημικότητας» καθότι θα ήταν μια πολιτική πρακτική σύμπλευσης με συστημικό κόμμα, ενώ παράλληλα ενδεχομένως να του στοίχιζε σε επόμενες εκλογικές αναμετρήσεις. Ο ίδιος ο Χρίστος Χρίστου εξάλλου, χαρακτήρισε τη στάση του 2021 ως «*mea culpa*», αναγνωρίζοντας ότι αποτέλεσε σφάλμα.

Επομένως, η επιλογή αποχής στο δεύτερο γύρο υποδηλώνει κάτι βαθύτερο. Υποδηλώνει ότι η διατήρηση του αφηγήματος περί «αντι-συστημικότητας» για το ΕΛΑΜ αποτελεί εκλογικό κεφάλαιο, σημαντικότερο από οποιαδήποτε κοινοβουλευτική συμμαχία.

Η επαύριον της κανονικοποίησης

Τα αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών του 2026 δεν αποτελούν έκπληξη για όποιον παρακολουθεί συστηματικά την πορεία του ΕΛΑΜ. Αποτελούν την επιβεβαίωση μιας διαδικασίας κανονικοποίησης που συντελέστηκε σε πολλαπλά επίπεδα: ιδεολογικό, κοινωνικό και θεσμικό.

Θα ήταν λάθος μας αν περιορίζαμε τη συζήτηση περί ενίσχυσης του ΕΛΑΜ σε εκλογική ανάλυση αγνοώντας τη βαθύτερη διάσταση του φαινομένου. Η εδραίωση ακροδεξιάς ρητορικής στο ευρύτερο πολιτικό πεδίο είναι εξίσου σημαντική για την κατανόηση των πολιτικών και κοινωνικών διεργασιών της κυπριακής κοινωνίας. Η κανονικοποίηση ενός πολιτικού σχηματισμού δεν πραγματώνεται αποκλειστικά μέσα από εκλογικές ανόδους. Παρατηρείται εξίσου, στο πλαίσιο της ανάλυσης λόγου, μέσα από τη διείσδυση συγκεκριμένων αντιλήψεων στα ευρύτερα κοινωνικά και πολιτικά περιβάλλοντα πέρα από τα κοινοβουλευτικά έδρανα. Ωστόσο, μένει να δούμε τι επέρχεται της κανονικοποίησης και πως η εκλογική άνοδος και η τρίτη θέση εντός του κοινοβουλίου θα αντικατοπτριστεί στο επίπεδο διείσδυσης των θέσεων του ΕΛΑΜ στην κοινωνία και πως αυτό θα επηρεάσει και τις Προεδρικές εκλογές το 2028.

ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ: ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ, ΑΠΟΧΗ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΙ ΚΟΜΜΑΤΙΚΟΙ ΣΥΣΧΕΤΙΣΜΟΙ

*Ειρήνη Πογιατζή
Πολιτικές Επιστήμες και Ιστορία, MA in International
Relations*

Το εκλογικό σύστημα στην Κύπρο προβλέπει ότι η κατανομή των βουλευτικών εδρών στην πρώτη κατανομή γίνεται με το σύστημα της απλής αναλογικής, ενώ στις δύο φάσεις της δεύτερης κατανομής εφαρμόζεται ενισχυμένη αναλογική με ποσοστά 3,6% και 7,2% αντιστοίχως (Υπουργείο Εσωτερικών, *Βουλευτικές Εκλογές 2026*). Η σημασία της αναλογικής μεθόδου συνδέεται με την επιδίωξη ευρύτερης αντιπροσωπευτικότητας του εκλογικού σώματος, ώστε μεγαλύτερο μέρος των εκλογέων να αισθάνεται ότι εκπροσωπείται πολιτικά. Σημειώνεται ότι στις προεδρικές εκλογές εφαρμόζεται πλειοψηφικό σύστημα δύο γύρων και όχι αναλογικό. Αξίζει επίσης να σημειωθεί ότι μόλις το 2017 καταργήθηκε ο νόμος για την υποχρεωτική άσκηση του εκλογικού δικαιώματος, ο οποίος είχε ουσιαστικά καταστεί ανενεργός για χρόνια. Το παρόν κείμενο δεν εστιάζει στη διερεύνηση των εκλογικών συστημάτων· η συνοπτική αυτή αναφορά κρίνεται ωστόσο αναγκαία για την κατανόηση του πλαισίου μέσα στο οποίο ερμηνεύονται τα εκλογικά αποτελέσματα.

Αποτελέσματα Βουλευτικών Εκλογών 2026 επί των έγκυρων ψήφων

Με βάση την αναλογική κατανομή τα ποσοστά των κομμάτων που μπήκαν στη Βουλή έχουν ως εξής: ΔΗΣΥ 27,2% με 17 βουλευτικές έδρες, ΑΚΕΛ 23,9% με 15 βουλευτικές έδρες, ΕΛΑΜ 10,9% με 8 βουλευτικές έδρες, ΔΗΚΟ 10% με 8 βουλευτικές έδρες, ΑΛΜΑ 5,8% και Άμεση Δημοκρατία 5,4% με τέσσερις βουλευτικές έδρες αντίστοιχα. Χαρακτηριστικό είναι ότι η σύνθεση της Βουλής διαμορφώνει μια κοινοβουλευτική υπεροχή κομμάτων που τοποθετούνται στον κεντροδεξιό και δεξιό χώρο.

Αποτελέσματα Βουλευτικών Εκλογών 2026 επί του συνόλου των εγγεγραμμένων εκλογέων

Η ανάγνωση των αποτελεσμάτων σε απόλυτους αριθμούς ψήφων είναι ιδιαίτερα σημαντική καθώς επιτρέπει την πληρέστερη αποτύπωση της πραγματικής εκλογικής βάσης των κομμάτων, αφού λαμβάνει υπόψη την αποχή, καθώς και τα λευκά και τα άκυρα ψηφοδέλτια.

Το εκλογικό σώμα στην Κύπρο ανέρχεται σε 569.182 εγγεγραμμένους ψηφοφόρους.

Από αυτούς ο ΔΗΣΥ έλαβε 101.016 ψήφους, που αντιστοιχούν στο 17,7% του συνόλου του εκλογικού σώματος.

Το ΑΚΕΛ ως δεύτερο κόμμα έλαβε 88.775 ψήφους που αντιστοιχούν στο 15,6%.

Το ΕΛΑΜ έλαβε 40.572 ψήφους, ποσοστό 7,13%.

Το ΔΗΚΟ πήρε 37.223 ψήφους, ποσοστό 6,53%.

Από τα νέα κοινοβουλευτικά κόμματα, το Άλμα έλαβε 21.697 ψήφους, δηλαδή 3,81%, ενώ η Άμεση Δημοκρατία συγκέντρωσε 20.160 ψήφους, ποσοστό 3,54% του εκλογικού σώματος.

Η ΕΔΕΚ, με μακρά κοινοβουλευτική παρουσία, έμεινε εκτός Βουλής αφού περιορίστηκε στις 12.092 ψήφους, ποσοστό 2,12% του εκλογικού σώματος. Εκτός Βουλής έμειναν επίσης οι Οικολόγοι με 7.265 ψήφους, καθώς και η ΔΗΠΑ με 11.696 ψήφους. Παράλληλα, το κόμμα των Κυνηγών συγκέντρωσε 11.890 ψήφους, το ΒΟΛΤ 11.488 ψήφους, ενώ οι υπόλοιποι κομματικοί σχηματισμοί κατέγραψαν, μεμονωμένα, λιγότερες από 3.000 ψήφους. Συνολικά, 58.957 εκλογείς συμμετείχαν στην εκλογική διαδικασία με έγκυρες ψήφους χωρίς να εξασφαλίσουν κοινοβουλευτική εκπροσώπηση μέσω της επιλογής τους, που αντιστοιχεί στο 10,4%.

Επίσης 188.331 ψηφοφόροι δεν άσκησαν το εκλογικό τους δικαίωμα, ποσοστό 33,09%. Άκυρα και λευκά ψηφοδέλτια με αριθμό 8.896, ποσοστό 2,31%. Συνεπώς, το 46,61% του εκλογικού σώματος δεν εκπροσωπείται στη Βουλή.

Ανάγνωση αποτελεσμάτων

Τα αποτελέσματα καταδεικνύουν ότι το εκλογικό σώμα διατήρησε σε σημαντικό βαθμό την εκπροσώπηση των παραδοσιακών κομμάτων στη Βουλή. Αυτό μπορεί να ερμηνευθεί ως ένδειξη σχετικής ανθεκτικότητας των καθιερωμένων κομμάτων, παρά τις αναταραχές που καταγράφονται στο ευρύτερο πολιτικό περιβάλλον.

Η είσοδος των νεοσύστατων κομμάτων Άλμα και Άμεση Δημοκρατία στη Βουλή συνιστά σημαντική εξέλιξη. Ωστόσο, η περιορισμένη κοινοβουλευτική τους παρουσία επιτρέπει την υπόθεση ότι, παρά τη δυναμική της εισόδου τους, η εκλογική τους απήχηση παρέμεινε συγκριτικά περιορισμένη.

Ως προς τους εκλογικούς συσχετισμούς, θα μπορούσε να υποστηριχθεί ότι τα τέσσερα πρώτα κόμματα διατήρησαν ή ενίσχυσαν τη θέση τους στο κομματικό σύστημα. Ο ΔΗΣΥ, το ΑΚΕΛ και το ΔΗΚΟ διατήρησαν την παρουσία τους ως

βασικοί πόλοι του κομματικού ανταγωνισμού, ενώ το ΕΛΑΜ κατέγραψε αξιοσημείωτη άνοδο, ενισχύοντας τη θέση του στο πολιτικό σκηνικό.

Σύντομη ιστορική αναδρομή αποτελεσμάτων βουλευτικών εκλογών επί του συνόλου των εγγεγραμμένων εκλογέων

Η αναδρομή στα αποτελέσματα προηγούμενων βουλευτικών εκλογών επί του συνόλου των εγγεγραμμένων εκλογέων, αναδεικνύει μια διαφορετική διάσταση του εκλογικού ανταγωνισμού και συμβάλλει στην ερμηνεία των μακροχρόνιων τάσεων του κομματικού συστήματος.

Στις βουλευτικές εκλογές του 2001, ο ΔΗΣΥ έλαβε 139.732 ψήφους, δηλαδή 38.716 περισσότερες από όσες κατέγραψε το 2026.

Το ΑΚΕΛ έλαβε το 2001 συνολικά 142.647 ψήφους, 53.872 περισσότερες σε σύγκριση με το 2026.

Αντίστοιχα, το 2001 το ΔΗΚΟ είχε συγκεντρώσει 60.977 ψήφους, 23.754 περισσότερες από το 2026.

Το 2001 οι εγγεγραμμένοι ψηφοφόροι ανέρχονταν σε 467.543. Ήταν 101.639 λιγότεροι από το 2026. Η εξέλιξη αυτή υποδηλώνει ότι η αύξηση του αριθμού των εγγεγραμμένων ψηφοφόρων δεν συνοδεύτηκε από αντίστοιχη ενίσχυση των παραδοσιακών κομμάτων. Αντιθέτως, σε απόλυτους αριθμούς, η εκλογική τους βάση συρρικνώθηκε.

Παράλληλα, η σταδιακή αύξηση της αποχής συνιστά κρίσιμο παράγοντα για την ερμηνεία των εξελίξεων στο κομματικό σύστημα. Στη σχετική βιβλιογραφία επισημαίνεται ότι στις σταθεροποιημένες δημοκρατίες η χαμηλή εκλογική συμμετοχή ενδέχεται να συνδέεται με συνθήκες πολιτικής κανονικότητας. Ωστόσο, στην περίπτωση της Κύπρου, η αυξανόμενη αποχή εγείρει ερωτήματα που απαιτούν συστηματικότερη διερεύνηση, ιδίως υπό το πρίσμα των ιδιαίτερων ιστορικών και πολιτικών χαρακτηριστικών της χώρας.

Συμπεράσματα

Το κεντρικό ερώτημα που ανακύπτει είναι ποιοι παράγοντες οδηγούν ολοένα και μικρότερο αριθμό ψηφοφόρων προς τα παραδοσιακά μεγάλα κόμματα και, κατ' επέκταση, γιατί η πραγματική εκλογική τους δύναμη παρουσιάζει σταδιακή συρρίκνωση.

Η κοινωνικοψυχολογική προσέγγιση του Campbell αναδεικνύει τη σημασία της μακροχρόνιας ψυχολογικής σχέσης ανάμεσα στους εκλογείς και το κόμμα που υποστηρίζουν, υποστηρίζοντας ότι η κομματική ταύτιση μπορεί να λειτουργεί ως σταθερός μηχανισμός πολιτικής συμπεριφοράς (Campbell, όπως αναφέρεται στο Wildenmann, 1998). Υπό αυτή την έννοια, η εξασθένηση της

σχέσης αυτής ενδέχεται να συμβάλλει στην ερμηνεία της αποδυνάμωσης της εκλογικής επιρροής των παραδοσιακών κομμάτων.

Στο έργο “*The People’s Choice*” των *Paul F. Lazarsfeld, Bernard Berelson* και *Hazel Gaudet*, αναδεικνύεται η σχέση μεταξύ εκλογικής συμπεριφοράς και κοινωνικής δομής (Lazarsfeld et al., όπως αναφέρεται στο Διαμαντόπουλος, 2001). Η συγκεκριμένη ερευνητική προσέγγιση υπογράμμισε ότι η εκλογική επιλογή επηρεάζεται ουσιαστικά από τα κοινωνικά περιβάλλοντα μέσα στα οποία εντάσσεται ο ψηφοφόρος. Στο ίδιο θεωρητικό πλαίσιο, η κοινωνική ένταξη και οι διαδικασίες πολιτικής κοινωνικοποίησης συνιστούν κρίσιμες μεταβλητές για την ερμηνεία της εκλογικής συμπεριφοράς. Με βάση αυτή την οπτική, η εκλογική απόφαση προσεγγίζεται ως αποτέλεσμα της αλληλεπίδρασης κοινωνικών χαρακτηριστικών, συλλογικών ταυτοτήτων και μηχανισμών κοινωνικοποίησης.

Αξιοσημείωτο είναι ότι, ενώ το εκλογικό αποτέλεσμα ως προς τη βασική διάρθρωση του κομματικού συστήματος εμφανίζεται σχετικά σταθερό, τα κόμματα καταγράφουν σταδιακή απώλεια ψηφοφόρων σε απόλυτους αριθμούς. Αν αποδεχτούμε ότι τα κόμματα συγκροτούνται ως φορείς ιδεολογικής οργάνωσης (von Beyme, όπως αναφέρεται στο Lenk, 1990), τότε η μη σαφής ιδεολογική τους προσέγγιση ενδέχεται να συνδέεται με την αποδυνάμωσή τους στο να διατηρούν ισχυρούς δεσμούς εκπροσώπησης με το εκλογικό σώμα.

Συνολικά, η ανάλυση των αποτελεσμάτων υποδηλώνει ότι το μέλλον του κομματικού συστήματος στην Κύπρο θα εξαρτηθεί σε σημαντικό βαθμό από την ικανότητα των κομμάτων να διατυπώνουν σαφείς ιδεολογικές θέσεις, να ανταποκρίνονται στις κοινωνικές μεταβολές και να ανασυγκροτούν ουσιαστικούς δεσμούς πολιτικής εκπροσώπησης. Επιπλέον, η αυξημένη αποχή, ιδίως σε μια χώρα με τις ιδιαίτερες ιστορικές και πολιτικές συνθήκες της Κύπρου, θα πρέπει να προβληματίσει το κομματικό σύστημα.

Βιβλιογραφία

- Διαμαντόπουλος, Θ. (2001). *Εκλογικά συστήματα: Θεωρία και πρακτικές εφαρμογές*. Εκδόσεις Πατάκη.
- Wildenmann, R. (1998). *Η εκλογική έρευνα: Συμπεριφορά του εκλογικού σώματος και ανάλυση εκλογών* (Β. Γεωργιάδου, Μετ.). Εκδόσεις Παπαζήση.
- Lenk, K. (1990). *Πολιτική κοινωνιολογία: Δομές και μορφές ενσωμάτωσης της κοινωνίας* (Φ. Κοκαβέσης, Μετ.). Παρατηρητής.
- Υπουργείο Εσωτερικών Κύπρου. (2026). *Βουλευτικές Εκλογές 2026*. Κυβερνητική Πύλη Gov.cy.

ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ 2026: Μια σύντομη Κοινωνιολογική Ανάλυση

*Σωτήρης Κάππος
PhD Political Sociology, UNSW
Research Fellow, Cyprus Center For European And
International Affairs*

Η παρούσα ανάλυση καθοδηγείται από τις θεωρητικές παραμέτρους της αφηγηματικής προσέγγισης της Κοινωνιολογίας της Γνώσης, όπως αυτές έχουν αναπτυχθεί από τον Reiner Keller. Εν συντομία η προσέγγιση αυτή αναλύει και διερευνά την κοινωνική παραγωγή της γνώσης, πώς διαχέεται και ανακυκλώνεται στη κοινωνία και πώς αφηγηματικές συγκρούσεις σχηματοποιούν την πραγματικότητα της. Μέσα από την αφηγηματική ανάλυση ως παραγωγική δύναμη δημιουργίας, συντήρησης αλλά και διαφοροποίησης της γνώσης, διερευνά τις «πολιτικές της γνώσης», ποιοι δηλαδή παράγοντες, άτομα, αφηγήματα και δομές επιβάλλουν την κυριαρχία τους ως προς τον καθορισμό του τι είναι κοινωνικά αληθινό και πραγματικό.

Εν ολίγοις η προσέγγιση αυτή παρέχει την δυνατότητα ενός εμπειρικού αναλυτικού πλαισίου αξιολόγησης της βιωματικής προοπτικής κοινωνικών αξιών και ιδεών καθώς επίσης αποτυπώνει και το μοτίβο του αφηγήματος που ορίζει το weltanschauung.

Εν όψει του πιο πάνω Κοινωνιολογικού πλαισίου ανάλυσης, ως πρώτη γενική παρατήρηση σημειώνω οργανικές τάσεις διαφοροποίησης των κοινωνικών διευθετήσεων ως προς την κοινωνική κατασκευή του πολιτικού συστήματος την περίοδο 2012 – 2022. Η περίοδος αυτή αποτυπώνει, παρά επιμέρους συστημικές πολιτικά επιδερμικές διαφωνίες, μια άνευ προηγουμένου δομική ανατροπή του Συστήματος Κοινωνικής Διαστρωμάτωσης, της θεσμικής ανισότητας δηλαδή, μέσα από την οριζόντια εφαρμογή μιας άτεγκτης εσωτερικής υποτίμησης. 8 χρόνια από την ένταξη στην ΕΕ με την συνεπικουρούμενη ιδεολογική προοπτική της καλύτερης προσδοκίας εντός της ΕΕ, η κυπριακή πολιτεία και οι συστημικές δυνάμεις, από την Αριστερά μέχρι την δεξιά νομιμοποίησαν τις απορρέουσες κοινωνικές διευθετήσεις των μνημονίων. Για να είμαι σαφής. Το αφήγημα TINA [There Is No Alternative (δεν υπάρχει εναλλακτική)] κατέστη κυρίαρχο. Έτσι μέσα σε μία περίοδο 36 χρόνων, 1974 2012 ενσωματώνονται δυο δραματικές κοινωνιολογικά οργανικές οικονομικές δομικές αλλαγές με άνευ προηγουμένου κοινωνικοψυχολογικές συνέπειες σε βάρος ιδιαίτερα των μη προνομιούχων στρωμάτων, των μεσαίων και χαμηλών. Το διακύβευμα της απώλειας της νεοαποκτηθείσας ευρωπαϊκής πολιτισμικής ταυτότητας που άφησε πίσω της

την διαχρονική ρευστότητα και αμφισημία της συλλογικής ταυτότητας στο νησί, λειτούργησε ως ιδεολογικός νομιμοποιητικός μηχανισμός μίας άνευ προηγούμενου κοινωνικο-οικονομικής καθίζησης. Απότομη δομική ανατροπή της αγοράς εργασίας. Το μερίδιο της μισθωτής εργασίας το 2012 συνιστούσε το 48.3% στο εθνικό εισόδημα [ουσιαστικά αναλλοίωτο από το 1995], κατακλύθησε στο 42.2 %. Μία μείωση 13%. Από την άλλη το μερίδιο των εργοδοτών, την ίδια περίοδο, στο εθνικό εισόδημα αυξήθηκε από 38.6% σε 42.2%, μια αύξηση 9.3%. Σε ότι αφορά την μεταφορά πλούτου -ακίνητης περιουσίας, κληρονομίες,- ο δείκτης Gini στην Κυπριακή Δημοκρατία το 2013 ήταν λίγο κάτω από 70[πάλι αρκετά ψηλό] σε 80.7 το 2021. Ο υψηλότερος δείκτης σε όλη την ΕΕ σε ότι αφορά την ανισότητα πλούτου στη κοινωνία. Για παράδειγμα το ψηλότερο 10% του πληθυσμού κατέχει 79.4 φορές περισσότερο πλούτο -συσσωρευμένα αποθεματικά από το χαμηλότερο 10%. Σημειώνω το πρωταγωνιστικό ρόλο ΔΗΣΥ, με Αβέρωφ Νεοφύτου και ΔΗΚΟ με Νικόλα Παπαδόπουλο το 2016 που πρωτοστάτησαν στην κατάργηση του φόρου ακίνητης περιουσίας στερώντας από το κράτος ετήσια έσοδα 110 εκ. Ευρώ που θα μπορούσαν να επενδυθούν σε αναπτυξιακές και κοινωνικές πολιτικές. Προφανώς δεν είναι τυχαίο το γεγονός της συνεισφοράς της θεσμικής απαγόρευσης των χρεωμένων ιδιοκτητών κατοικιών να αποταθούν στην δικαιοσύνη για να διεκδικήσουν δικαστική προστασία των περιουσιών τους στην μεταφορά πλούτου μέσω εκποιήσεων προς όφελος των οικονομικά ισχυρών. Την θεσμική απαγόρευση αυτή την διασφάλισε το υφιστάμενο πολιτικό σύστημα μέσω του πολιτικού του προσωπικού.

Η πολιτικά συστημική οργανικότητα ακύρωσε στο συλλογικό υποσυνείδητο των μη προνομιούχων στρωμάτων την κοινωνική προσδοκία. Θεωρείται δε, η κυρίαρχη δύναμη ακρωτηριασμού της κοινωνικής προσδοκίας. Κάθε σύστημα Κοινωνικής Διαστρωμάτωσης προϋποθέτει ιδεολογική νομιμοποίηση. Παρά ταύτα, το υφιστάμενο σύστημα στη κυπριακή πολιτεία κατά την εκτίμηση μου έχει υποστεί μια πολύ ήπια οργανική αποδυνάμωση μέσα από την διαλεκτική διέλευση του χρόνου. Το αποτέλεσμα των Βουλευτικών εκλογών του 2026 συνηγορούν υπέρ της διατήρησης του υφιστάμενου πολιτικού καθεστωτισμού.

Σε αντιδιαστολή με τα πιο πάνω ο πολιτικός χρόνος που μεσολάβησε διευκόλυνε την σμίκρυνση ενός κοινωνιολογικά σημαντικού χάσματος, αυτό που ονομάζω πολιτισμική υστέρηση των νέων κοινωνικών στρωμάτων, περιθωριακά αρκετές φορές μέσα από νέες αφηγηματικές κοινωνικές πλατφόρμες. Οι πλατφόρμες αυτές που χαρακτηρίζονται από αφηγηματική αμεσότητα έρχονται να διεκδικήσουν την αμφισβήτηση των συστημικών διευθετήσεων. Διεκδικούν συμμετοχή στο πολιτικό πεδίο και πρωτοστατούν στην προώθηση εναλλακτικών πολιτικών πρακτικών. Εδώ αναφέρομαι στους νέους πολιτικούς σχηματισμούς, ΑΛΜΑ και Άμεση Δημοκρατία.

Ipso Facto, τα κοινωνικά βιώματα καθορίζουν εν πολλοίς την συλλογική αλλά και την ατομική συνείδηση. Επηρεάζουν νοηματικές λειτουργίες στο συλλογικό υποσυνείδητο. Ο Κάρολος Μαρξ σημείωσε με τόση σαφήνεια την

δυναμική πολιτικά πρακτική διάσταση της θεωρίας όταν γίνεται αντιληπτή από τα μη προνομιούχα κοινωνικά στρώματα και μετατρέπεται σε υλική δύναμη.

Η άρθρωση νέων συλλογικών συμφερόντων από τις νέες ανερχόμενες δυνάμεις ενσωματώνουν την δυνατότητα ανατροπής ή περιθωριοποίησης της συστημικής καθεστηκυίας κατάστασης πραγμάτων. Αυτό δυναμικά συνιστά την αναγκαία συνθήκη για κοινωνικο-πολιτική ανατροπή. Η συνθήκη αυτή διαφοροποιείται σε ικανή αν ενσωματώνει πολιτικά, κοινωνικά και πολιτισμικά τα στρώματα τα οποία κατά δήλωση τους εκφράζουν και εκπροσωπούν και καθοδηγούνται μέσα από μια περιεκτικά πεφωτισμένη άρθρωση συλλογικών συμφερόντων κοινωνικής προσδοκίας και προοπτικής.

Τι παρατηρείται στο κυπριακό πολιτικό γίγνεσθαι λαμβάνοντας υπόψη τα αριθμητικά δεδομένα των πρόσφατων εκλογών.

Εκ προοιμίου αυθαίρετα και παράτυπα είχαν δημόσια παρουσία στα συστημικά ΜΜΕ κόμματα και πολιτικοί σχηματισμοί στην βάση δημοσκοπικών μετρήσεων αποκλείοντας κοινοβουλευτικά κόμματα όπως την ΔΗΠΑ, την ΕΔΕΚ, τους ΟΙΚΟΛΟΓΟΥΣ, αλλά και νέα, VOLT, ΕΝΕΡΓΟΙ ΠΟΛΙΤΕΣ -ΚΥΝΗΓΟΙ etc. Αυτό συνιστά κατάφωρη παραβίαση της Δημοκρατικής Αρχής της Ισοτιμίας, καθότι σε κάθε νέα εκλογική αναμέτρηση όλοι οι κομματικοί σχηματισμοί ξεκινούν από μηδενική βάση.

Επιπλέον σε ένα πολιτειακό σύστημα όπως το κυπριακό που εδράζεται στον αυστηρό διαχωρισμό των εξουσιών, όπου η πολιτική σταθερότητα του πολιτεύματος δεν λειτουργεί ούτε παραμετρικά ούτε ως πολιτική συνάρτηση, δεν δικαιολογείται το εκλογικό σύστημα να μην είναι η ανόθευτη Απλή Αναλογική του 1.785(1.8)% [100/56]. Προφανώς ΔΗΣΥ ΑΚΕΛ και ΔΗΚΟ, όταν την καταργούσαν το 2016 πρυτάνευσε η πολιτική σκοπιμότητα ελέγχου του ΕΛΑΜ. Αντ' αυτού 10 χρόνια μετά, στις πρόσφατες Βουλευτικές Εκλογές, τα πολιτικά μαγειρέματα τους, ακύρωσαν την πεμπουσία της Δημοκρατίας, την λαϊκή κυριαρχία και κατέστησαν το ΕΛΑΜ τρίτη πολιτική δύναμη στο νησί. 17% των πολιτών που άσκησαν το δημοκρατικό τους δικαίωμα δεν έχουν φωνή στη νέα Βουλή.

Δηλαδή 67 000 πολίτες, που τα αντίστοιχα ποσοστά των κομμάτων τους με το σύστημα της απλής αναλογικής τους διασφάλιζαν και εκπροσώπηση και φωνή, έχουν πολιτικά εξαϋλωθεί.

Σε αυτό αν υπολογιστεί και το ποσοστό της αποχής, 33.09% ήτοι 188.331, ουσιαστικά η νέα βουλή εκφράζει μόνο το 54% του εκλογικού σώματος[569182].

Multum in parvo, οι Βουλευτικές Εκλογές του 2026 παρότι νόμιμες, ακυρώνουν εν τοις πράγμασι την Δημοκρατική Αρχή της λαϊκής κυριαρχίας.

Κατ' ουσία οδηγούν στην θεσμική αποκαθήλωση της συμμετοχικής ισοτιμίας και μολύνουν την συνταγματική νομιμότητα.

To vulgus populus, ante portas.

ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ 2026: Ο ΚΟΜΜΑΤΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ ΑΛΛΑΞΕ, ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΑΡΑΜΕΝΕΙ ΣΤΑΘΕΡΟ

*Γιώργος Κέντας
Αναπληρωτής Καθηγητής Πολιτικής και Διακυβέρνησης,
Παν. Λευκωσίας*

Το ουσιαστικό ερώτημα μετά τις βουλευτικές εκλογές της 24ης Μαΐου δεν είναι ποιος επικράτησε ή ποιος ηττήθηκε, αλλά τι ακριβώς αποκαλύπτουν τα αποτελέσματα για τη φύση και τη δυναμική του κυπριακού πολιτικού συστήματος. Η εικόνα είναι αντιφατική, όμως αρκούντως διαφωτιστική.

Αντιφατική, διότι στο ίδιο εκλογικό αποτέλεσμα συνυπάρχουν δύο φαινομενικά αντίρροπες τάσεις. Από τη μία πλευρά, το σύστημα αναπαράγει τον εαυτό του: τα δύο μεγάλα κόμματα, ΔΗΣΥ και ΑΚΕΛ, εξακολουθούν να συγκεντρώνουν από κοινού την πλειοψηφία των ψήφων και να διατηρούν κυρίαρχη παρουσία στη Βουλή των Αντιπροσώπων. Από την άλλη, η είσοδος του Κινήματος Άλμα και της Άμεσης Δημοκρατίας Κύπρου, με τέσσερις έδρες το καθένα, συνιστά μια ρήξη, ήπια μεν, αλλά αδύνατο να αγνοηθεί. Το εκλογικό σώμα δεν ανατρέπει την αρχιτεκτονική του πολιτικού συστήματος. Ασκεί όμως κάποια πίεση. Αυτή η πίεση έχει τη δική της ενδιαφέρων.

Τα νέα σχήματα και η μετατόπιση της πολιτικής κουλτούρας

Η είσοδος νέων πολιτικών δυνάμεων στη Βουλή δεν αποτελεί απλώς αριθμητική ανακατανομή εδρών. Συνιστά ένδειξη ότι ένα τμήμα του εκλογικού σώματος αναζητά διαφορετική πολιτική επιλογή, λιγότερο πελατειακή, περισσότερο προσανατολισμένη στη λογοδοσία. Η Άμεση Δημοκρατία Κύπρου προχωρά ένα βήμα παραπέρα: μέσω της ψηφιακής πλατφόρμας «Αγορά», επιχειρεί να επανακαθορίσει τη σχέση εκπροσώπου και εκπροσωπούμενου, προσδίδοντας στον πολίτη άμεσο λόγο στις κοινοβουλευτικές αποφάσεις. Είτε θεωρηθεί ουτοπική είτε ρεαλιστική, πρόκειται για μια προσέγγιση, η οποία, όμως στα πρώτα βήματα στο Κοινοβούλιο έχει εγκαταλειφθεί στη διαδικασία εκλογής Προέδρου του Σώματος.

Αξίζει, επίσης, να σημειωθεί ότι τρία κόμματα που διέθεταν κοινοβουλευτική εκπροσώπηση στην προηγούμενη περίοδο μένουν πλέον εκτός Βουλής. Πρόκειται για μια σημαντική ανακατάταξη, η οποία δημιουργεί χώρο στο πολιτικό κέντρο, χωρίς ωστόσο να τον διαμορφώνει ακόμη με σαφήνεια.

Η ανθεκτικότητα του συστήματος

Κάθε ανάλυση που εστιάζει αποκλειστικά στις νέες δυνάμεις παραμένει ελλιπής. Το κυπριακό πολιτικό σύστημα έχει επιδείξει, διαχρονικά, αξιοσημείωτη ανθεκτικότητα απέναντι σε ουσιαστικούς μετασχηματισμούς. Η ανθεκτικότητα αυτή δεν οφείλεται σε πολιτική αδράνεια των πολιτών, αλλά σε ένα βαθύτερο διαρθρωτικό χαρακτηριστικό: το σύστημα επιβραβεύει την ικανοποίηση επιμέρους αιτημάτων και τη λειτουργία συναλλακτικών δικτύων, ενώ δυσκολεύεται ή δεν επιδιώκει καν να παράγει πολιτική με όρους συλλογικού οράματος και αρχών.

Σε μια μικρή κοινωνία, όπου οι διαπροσωπικές σχέσεις συχνά υπερισχύουν της απρόσωπης πολιτικής κρίσης, το μοντέλο αυτό διαθέτει τη δική του εκλογική αποτελεσματικότητα. Τα μεγάλα κόμματα γνωρίζουν καλά γιατί εξακολουθούν να επικρατούν. Δεν προσφέρουν πρωτίστως ιδέες, αλλά εξυπηρετήσεις. Δεν πρόκειται για αξιολογική κρίση, αλλά για εμπειρική διαπίστωση. Όσο αυτό το πρότυπο παραμένει αμετάβλητο, αμετάβλητο θα παραμένει και το σύστημα.

Η σκιά του 2028

Οι βουλευτικές εκλογές της 24ης Μαΐου δεν μπορούν να αναγνωστούν ανεξάρτητα από τον ορίζοντα των προεδρικών εκλογών του 2028. Παρότι δεν κυριαρχούν ακόμη στον δημόσιο λόγο, ήδη διαμορφώνονται στο παρασκήνιο. Στην κυπριακή πολιτική πραγματικότητα, οι βουλευτικές εκλογές λειτουργούν και ως προπαρασκευαστικό στάδιο για τη διαμόρφωση συμμαχιών και την εδραίωση πολιτικών προφίλ.

Ο ΔΗΣΥ επιδιώκει να κεφαλαιοποιήσει την εκλογική του ανθεκτικότητα ως εφελτήριο για τη διεκδίκηση της Προεδρίας του κράτους. Το ΑΚΕΛ καλείται να αποδείξει ότι η κοινοβουλευτική του ενίσχυση μπορεί να μετατραπεί σε ουσιαστική πολιτική πρωτοβουλία. Τα νέα κόμματα, από την πλευρά τους, αντιμετωπίζουν ένα κρίσιμο δίλημμα ταυτότητας: σε ποιο βαθμό η συμμετοχή τους σε ενδεχόμενες συμμαχίες το 2028 θα διαβρώσει τη «νέα πολιτική» ρητορική που τα ανέδειξε; Το ΔΗΚΟ θα δοκιμαστεί ανάμεσα σε πολιτικά διλήμματα, ενώ το ΕΛΑΜ, έχοντας εδραιωθεί στο πολιτικό σκηνικό, θα ζυγίσει τις επιλογές του για μια πιο άμεση συμμετοχή στην εξουσία.

Ο μεγάλος απών

Υπάρχει, ωστόσο, ένας παράγοντας που καμία ανάλυση δεν μπορεί να παραβλέψει. Περίπου ένας στους τρεις εκλογείς απείχε από την εκλογική διαδικασία. Η αποχή αυτή δεν συνιστά απλή αδιαφορία· αποτελεί πολιτικό μήνυμα χωρίς σαφή αποδέκτη. Εκφράζει μια δυσαρέσκεια που δεν έχει ακόμη βρει επαρκή πολιτική εκπροσώπηση, ούτε στα παραδοσιακά κόμματα ούτε στα νέα σχήματα.

Αυτό εγείρει ένα καίριο ερώτημα: τι θα απαιτηθεί για την επανασύνδεση αυτού του εκλογικού σώματος με την πολιτική διαδικασία και υπό ποιους όρους;

Εν τέλει, η Κύπρος του Μαΐου 2026 δεν βίωσε μια τομή. Καταγράφηκε, όμως, μια μικρή αλλά ουσιαστική μετακίνηση. Το αν αυτή θα εξελιχθεί σε δυναμική αλλαγή ή θα απορροφηθεί από την αδράνεια του παλαιού, θα εξαρτηθεί από αποφάσεις που δεν έχουν ακόμη ληφθεί.

ΤΟ ΨΗΦΙΑΚΟ ΕΙΔΩΛΟ ΤΗΣ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

*Μιχάλης Πολυδώρου
Head Communication Division, Cypronetwork*

Συνηθίζεται να λέγεται πως στη ζωή καθετί κάνει τον κύκλο του. Έτσι και οι εκλογές. Θα μπορούσε κάποιος να πει πως για το κυπριακό κοινό των social media, που σύμφωνα με τις έρευνες, δεν παρακολουθεί ειδήσεις, δεν διαβάζει εφημερίδες και δεν ενημερώνεται, η προεκλογική περίοδος ξεκίνησε, όταν ο Φειδίας Παναγιώτου αποφάσισε να βάλει μια κόκκινη μύτη, παριστάνοντας τον παλιάτσο, εξαγγέλλοντας την ίδρυση κόμματος και ολοκληρώθηκαν με τον ίδιο, μέσα στο γραφείο της Προέδρου της Βουλής, Αννίτας Δημητρίου λίγα λεπτά μετά την επανεκλογή της.

Μέχρι την ολοκλήρωση του κύκλου που περιεγράφηκε πιο πάνω, πολιτικά η Κύπρος βίωσε μια μακρά περίοδο αμηχανίας, ανασφάλειας και ψηφιακής υπερπληροφόρησης, καθιστώντας κάθε πρόβλεψη του τελικού αποτελέσματος, παράτολμη και επικίνδυνη.

Το τελικό αποτέλεσμα, ωστόσο, επιβεβαίωσε ότι η κυπριακή κοινωνία μπορεί να κινείται μέσα σε ένα περιβάλλον έντονης δυσaréσκειας, δυσπιστίας και ενίοτε παραπληροφόρησης, αλλά την κρίσιμη ώρα της κάλπης εξακολουθεί να ενεργοποιεί πολιτικά αντανεκλαστικά σταθερότητας.

Το πρώτο συμπέρασμα που προκύπτει από το αποτέλεσμα των εκλογών, είναι ότι, παρά την πίεση που δέχθηκε το παραδοσιακό κομματικό σύστημα, δεν υπήρξε η εκλογική ανατροπή που πολλοί προεξοφλούσαν. Αντίθετα, ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ και ΔΗΚΟ, τα τρία κόμματα που ιστορικά διαμόρφωσαν τον βασικό κορμό της μεταπολιτευτικής κομματικής ζωής στην Κύπρο, διατήρησαν σημαντικό μέρος της δύναμής τους. Σε μια προεκλογική περίοδο όπου στη δημόσια συζήτηση κυριάρχησε συχνά από την αίσθηση γενικευμένης αμφισβήτησης, η κάλπη έδειξε ότι ένα μεγάλο τμήμα της κοινωνίας, μπροστά στην τελική επιλογή, προτίμησε πολιτικές δυνάμεις που γνωρίζει, ακόμη και αν τις κρίνει αυστηρά.

Αυτό δεν σημαίνει ότι η κοινωνία είναι ικανοποιημένη. Σημαίνει, όμως, ότι η δυσaréσκεια δεν μεταφράζεται πάντα και άμεσα σε ψήφο ρήξης. Στα κοινωνικά δίκτυα μπορεί να κυριαρχεί η ένταση, η απαξίωση, η ειρωνεία, η αποστροφή προς το «παλιό», η γοητεία, η φρεσκάδα και η ανεμελιά του

«νέου». Στην κάλπη, όμως, ο ψηφοφόρος δεν αποφασίζει μόνο με βάση το συναίσθημα της στιγμής. Συνυπολογίζει την κυβερνησιμότητα, την αξιοπιστία, την εμπειρία, την τοπική παρουσία, το ψηφοδέλτιο, τον υποψήφιο, αλλά και τον φόβο της χαμένης ψήφου.

Εδώ ακριβώς βρίσκεται και η μεγάλη απόσταση ανάμεσα στην πραγματική εικόνα και την πλασματική εικόνα των social media. Τα κοινωνικά δίκτυα παράγουν εντύπωση ισχύος. Ένα κόμμα, ένας υποψήφιος ή ένα πολιτικό πρόσωπο μπορεί να φαίνεται πανταχού παρόν. Να έχει υψηλή αλληλεπίδραση, συνεχή αναπαραγωγή, έντονο σχολιασμό, viral αποσπάσματα και ισχυρή παρουσία στην καθημερινή ψηφιακή συζήτηση. Αυτό, όμως, δεν σημαίνει ότι διαθέτει αντίστοιχη κοινωνική διείσδυση ή οργανωμένη εκλογική βάση. Το like δεν είναι ψήφος. Το share δεν είναι πολιτική στράτευση. Το σχόλιο δεν είναι απαραίτητα πρόθεση συμμετοχής.

Οι εκλογές αυτές ανέδειξαν επίσης τα όρια της δημοσκοπικής ανάγνωσης σε περιβάλλον υψηλής ρευστότητας. Αν εξετάσει κανείς τα ποσοστά που αποδίδονταν προεκλογικά σε κόμματα όπως το ΕΛΑΜ, το ΑΛΜΑ και η Άμεση Δημοκρατία, θα διαπιστώσει ότι και οι τρεις αυτές δυνάμεις κατέληξαν πιο κοντά στα χαμηλότερα όρια των προσδοκιών που είχαν δημιουργηθεί. Αυτό δεν ακυρώνει τη σημασία τους. Το ΕΛΑΜ κατέγραψε σημαντική άνοδο και διπλασίασε τις έδρες του, ενώ δύο νέα σχήματα εισήλθαν στη Βουλή. Ωστόσο, η τελική εικόνα ήταν πιο συγκρατημένη από το κλίμα που είχε διαμορφωθεί σε μέρος της δημόσιας και ψηφιακής σφαίρας.

Ιδιαίτερη σημασία έχει και η αποτυχία της ΕΔΕΚ, των Οικολόγων και της ΔΗΠΑ να περάσουν το εκλογικό όριο. Πρόκειται για κόμματα με κοινοβουλευτική παρουσία, ιστορία, τα οποία βρέθηκαν αντιμέτωπα με έναν διπλό εγκλωβισμό. Από τη μία, είχαν να αντιμετωπίσουν εσωτερικά προβλήματα, οργανωτικές αδυναμίες, οικονομικούς περιορισμούς και ζητήματα πολιτικής ταυτότητας. Από την άλλη, βρέθηκαν αντιμέτωπα με το αφήγημα της χαμένης ψήφου. Όταν ένα κόμμα εμφανίζεται να κινείται οριακά γύρω από το εκλογικό μέτρο, ένα μέρος των δυνητικών ψηφοφόρων του μπορεί να μετακινηθεί όχι επειδή διαφωνεί ιδεολογικά, αλλά επειδή φοβάται ότι η ψήφος του δεν θα μετατραπεί σε έδρα.

Η επόμενη μέρα βρίσκει το πολιτικό σύστημα πιο σύνθετο. Τα παραδοσιακά κόμματα δεν μπορούν να εφησυχάσουν επειδή άντεξαν και θα πρέπει να κατανοήσουν πως η ανθεκτικότητά τους τους δεν ισοδυναμεί με λευκή επιταγή. Τα νέα κόμματα, από την άλλη, καλούνται να αποδείξουν ότι μπορούν να μετατρέψουν την αντισυστημική ή εναλλακτική δυναμική τους σε κοινοβουλευτική εργασία, προτάσεις και θεσμική συνέπεια.

Το βασικό δίδαγμα, λοιπόν, είναι ότι η πολιτική δεν μπορεί πλέον να υπάρξει χωρίς τα social media, αλλά ούτε και να εξαντληθεί σε αυτά. Η πολιτική επιρροή εξακολουθεί να κρίνεται στην εμπιστοσύνη, στην οργάνωση, στην αξιοπιστία των προσώπων, στην καθαρότητα των θέσεων και στην ικανότητα

ενός κόμματος να συνομιλεί με την πραγματική κοινωνία, όχι μόνο με το ψηφιακό της είδωλο.

ΕΠΟΜΕΝΗ ΜΕΡΑ ΤΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ, ΕΚΠΛΗΞΕΙΣ ΣΤΗΝ ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΗΣ 12ΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ (2026-2031)

*Έφη Ξάνθου
Πολιτική Επιστήμονας
Μέλος Πολιτικού Συμβουλίου VOLT Κύπρου*

Η εκλογική διαδικασία για ανάδειξη των νέων μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων της 24^{ης} Μαΐου υπήρξε μακρά και έντονη, με την συμμετοχή 19 πολιτικών κομμάτων, εκ των οποίων μόνο 6 πέτυχαν τελικά είσοδο στο κοινοβούλιο. Από τις 25 Μαΐου όμως, οι εκπρόσωποι των κοινοβουλευτικών κομμάτων επέλεξαν να καταπιαστούν με την εκλογή του νέου προέδρου της Βουλής των Αντιπροσώπων (ΒΤΑ), συζητώντας ελάχιστα τα αποτελέσματα των εκλογών, παρά ενδιαφέροντα αποτελέσματα και την συθέμελη διαφοροποίηση του πολιτικού σκηνικού του τόπου.

Γιατί είναι αναντίλεκτο γεγονός πως η ανατροπή των προβλέψεων των δημοσκοπήσεων αποτελούν ένδειξη της ανθεκτικότητας των κομματικών μηχανισμών μηχανισμούς των 3 μεγάλων παραδοσιακών κοινοβουλευτικών κομμάτων (ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ, ΔΗΚΟ). Η δε μετεκλογική ανατροφοδότηση επιβεβαιώνει πως τα ιδιαίτερα χαμηλά ποσοστά που προβλέπονταν οδήγησαν σε ιλλιγγιώδεις ρυθμούς και κινητοποίηση, γεγονός που επανέφερε ψήφους στα στρατόπεδα τους. Επένδυσαν σε επιχειρήματα που σκόρπιζαν αμφιβολία για τις ικανότητες και προθέσεις των πρωτοεμφανιζόμενων κομμάτων, τις δυσκολίες που θα αναφύονταν στο κοινοβουλευτικό έργο της νέας ΒΤΑ και την διγλωσσία που προέκυπτε ανάμεσα στο επίσημο αφήγημα των κομμάτων αυτών και των υποψηφίων τους. Παράλληλα, υπενθύμιζαν τη διαχρονική σχέση που είχε ο ψηφοφόρος με το παραδοσιακό κόμμα, τις διαχρονικές πολιτικές και αξίες που συνεχίζει να υπερασπίζεται και τον τρόπο που ευεργετήθηκαν οι ίδιοι ή οι οικογένειες τους από παρεμβάσεις που έκαναν για χάρη τους...

Αν και αυτά φαίνονται να αποτελούν παρωχημένες πολιτικές που δεν έπρεπε να επηρεάσουν ένα εκλογικό σώμα που, στην συντριπτική του πλειοψηφία, δήλωνε πως θέλει να καταπολεμηθεί η διαφθορά και διαπλοκή στον τόπο και να τιμωρηθούν τα παραδοσιακά κόμματα για την αδράνεια τους στην αντιμετώπιση των πραγματικών, καθημερινών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι πολίτες, εκ του αποτελέσματος, είναι ξεκάθαρο πως οι μηχανισμοί αυτοί πέτυχαν τον στόχο τους. Επιστρατεύοντας κάθε μέσο στη διάθεσή τους (προσωπική επαφή στελεχών, απανωτά τηλεφωνήματα και

αποστολή SMS ακόμη και στην περίοδο μορατόριουμ) δούλεψαν και κατατρόπωσαν τα μικρότερα κόμματα, μειώνοντας σημαντικά τις ψήφους που τελικά έλαβαν στην κάλπη, αφήνοντας εκτός ΒτΑ των Αντιπροσώπων 6 πολιτικά κόμματα που έλαβαν σημαντικό ποσοστό των ψήφων. Η μακροχρόνια οργανωτική δομή, τα πεπειραμένα στελέχη και η ομαδική εργασία αποδείχθηκαν πολύ πιο σημαντικά από τις πολιτικές θέσεις, ποιότητα υποψηφίων ή όραμα των νεότερων πολιτικών κομμάτων.

Γιατί επέλεξαν λοιπόν τα 6 κοινοβουλευτικά πλέον κόμματα να ασχοληθούν μόνο με την επόμενη μέρα και την εκλογή του νέου προέδρου της ΒτΑ; Η απάντηση σίγουρα έγκειται στην ανάγκη άμεσης γεφύρωσης των όποιων διαφορών μεταξύ τους, για να πετύχουν τις αναγκαίες συμμαχίες στην νέα τάξη πραγμάτων. Γιατί, αντίθετα από όσα υποστήριζαν προεκλογικά, η συρρίκνωση των κοινοβουλευτικών κομμάτων προκάλεσε πονοκέφαλο σε όσους οραματιζόνταν χρίσμα προέδρου. Οι αριθμοί ήταν αμείλικτοι, καθιστώντας την ανάγκη συνεννόησης μεταξύ τουλάχιστο 3 κομμάτων για να πετύχει εκλογή κάποιος υποψήφιος πρόεδρος. Με ποιους όμως να συμπράξουν; Πέραν από το παραδοσιακό δίπολο ΔΗΣΥ-ΑΚΕΛ, προέκυψε και ο πονοκέφαλος με το ενισχυμένο ΕΛΑΜ των 8 βουλευτών που μπορεί να αποδεικνυόταν καθοριστικός για το τελικό αποτέλεσμα. Ξεκίνησε λοιπόν ένας αγώνας εξασφάλισης συμπράξεων με μόνο 10 μέρες να απομένουν μέχρι την 1^η συνεδρίαση του νέου σώματος. Και στο βάθος όλοι να διαβλέπουν πως το αποτέλεσμα θα καθορίσει την πορεία προς τις προεδρικές του 2028...

Παράλληλα όμως συνέβηκε κάτι πολύ οξυμωρο: ενώ οι 4 μεγάλες κοινοβουλευτικές παρατάξεις λογικά θα έτρεχαν να γεφυρώσουν διαφορές και να πετύχουν συμμαχίες με τα 2 εναπομείνοντα μικρότερα κόμματα, εκπρόσωποι και των 4 δήλωσαν ευθαρσώς από την Δευτέρα 25/5 ότι θα επιμένουν στην εφαρμογή του κανονισμού της ΒτΑ όπως είχε διαμορφωθεί λίγες βδομάδες πριν, και θα απέδιδαν προεδρίες επιτροπών μόνο στα πολιτικά κόμματα που πέτυχαν την εκλογή τουλάχιστο 7 βουλευτών και άνω. Με αυτή τους τη στάση ουσιαστικά έκοβαν την φόρα στο ΑΛΜΑ και την Άμεση Δημοκρατία (ΑΔ), ώστε να μην μπορούν να διαπραγματευτούν πραγματικά ανταλλάγματα. Η ομόφωνη αυτή στάση των 4 κομμάτων (ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ, ΕΛΑΜ, ΔΗΚΟ) προέκυψε μέσω προσυμφωνίας; Λέχθηκε από τον πρώτο εκπρόσωπο κόμματος και άδραξαν την ευκαιρία και οι άλλοι 3 διαβλέποντας το κουτσούρεμα της διαπραγματευτικής δυνατότητας των άλλων 2; Ή μήπως αυτή η προσυνεννόηση είχε προκύψει ήδη στις συζητήσεις για τον κανονισμό της ΒτΑ από μήνες πριν;

Αν και ποτέ δεν θα μάθουμε πραγματικά τι συνέβη, η επιμονή του ΔΗΣΥ να τονίζει πως δεν προέκυψε οποιαδήποτε προσυμφωνία με την ΑΜ, παρά την διαρροή πληροφοριών για απόδοση προεδρίας υποεπιτροπής σε αυτούς και τις ζωντανές δηλώσεις που έκανε ο πρόεδρος της Φειδίας Παναγιώτου για 3 απτά ανταλλάγματα που έχουν πετύχει από την κυρία Αννίτα Δημητρίου, καταδεικνύει πως δεν ήθελαν να διαφανεί καμία μετεκλογική πολιτική συνδιαλλαγή. Το δε ΑΚΕΛ έκανε αντίστοιχες δηλώσεις σε σχέση με την

συνεργασία που πέτυχαν με το ΑΛΜΑ, χωρίς όμως τα ευτράπελα που έχουν προκύψει στην περίπτωση της κ. Δημητρίου αφού το ΑΛΜΑ επιβεβαίωσε από την 1^η στιγμή πως δεν προέκυψε δούνα και λαβείν.

Αξίζει να σημειωθούν κάποιες παραπολιτικές πτυχές της όλης υπόθεσης. Ενδιαφέρουσα ήταν η αποκάλυψη πως το ΕΛΑΜ προσπάθησε να κάνει παιχνίδι με το ΔΗΚΟ επιδιώκοντας στήριξη από την ΑΜ από τον 1^ο γύρο προς το πρόσωπο του Νικόλα Παπαδόπουλου. Σε ένα τέτοιο σενάριο, οι 20 ψήφοι που θα προέκυπταν θα περνούσαν τον πρόεδρο του ΔΗΚΟ στον 2^ο γύρο, αποκλείοντας το ΑΚΕΛ και δημιουργώντας δίλημμα ως προς το ποιον θα στήριζαν αυτοί και το ΑΛΜΑ στον 2^ο γύρο. Το ΕΛΑΜ δήλωνε και προεκλογικά πως δεν ξεχνούσε πως είχε παραβιαστεί ο κανονισμός της ΒΤΑ με την μη παραχώρηση προεδρίας κοινοβουλευτικής επιτροπής στο κόμμα τους το 2021, παρά το ότι είχε πιο ψηλό ποσοστό από άλλα κόμματα που έλαβαν και δεν το συγχωρούσαν αυτό της Αννίτας Δημητρίου. Εάν είχαν πείσει την ΑΜ θα είχαμε πρόεδρο της ΒΤΑ τον Νικόλα Παπαδόπουλο και θα είχαν σερβίρει κρύο πιάτο εκδίκησης στον ΔΗΣΥ και στο ΑΚΕΛ. Με την αποχή τους βέβαια στην ψηφοφορία του 2^{ου} γύρου των εκλογών του 2026 εξασφάλισαν την προεδρία της Αννίτας Δημητρίου για 2^η φορά...

Το άλλο ενδιαφέρον παραπολιτικό ήταν βέβαια ο δημόσιος κομπασμός του Φειδία Παναγιώτου για την επιτυχία των παρασκηνιακών προεκλογικών επαφών που είχε. Συγκεκριμένα, ο κ. Παναγιώτου υποστήριξε ότι οι διαβουλεύσεις του με την ηγεσία του ΔΗΚΟ έκαναν τον ΔΗΣΥ να «*χέσει πάνω του*» και να αποδεχθεί τελικά όλες τις προτάσεις που τέθηκαν στο τραπέζι, καθώς «*έχεσαν πάνω τους*» ότι θα έχαναν την προεδρία. Η χρήση του συγκεκριμένου λεξιλογίου έχει προκαλέσει αντιδράσεις τόσο από πολιτικούς παράγοντες όσο και στα κοινωνικά δίκτυα, αλλά παράλληλα έχει αποπροσανατολίσει από τις δημόσιες τοποθετήσεις του ΔΗΣΥ ότι δεν είχε προκύψει κανένα αντάλλαγμα για την εξασφάλιση της στήριξης της υποψηφιότητας της Αννίτας Δημητρίου για πρόεδρο της ΒΤΑ, πέραν της προώθησης 3 συγκεκριμένων πολιτικών προτάσεων: 1) παροχή εφάπαξ οικονομικής ενίσχυσης ύψους 5.000, 10.000 ή 15.000 ευρώ για κάθε παιδί από το τρίτο και μετά σε πολύτεκνες οικογένειες. 2) παροχή κατώτατης σύνταξης ύψους €1.008 ευρώ σε όλους 3) δημιουργία 10.000 νέων κατοικιών. Και οι 3 προτάσεις δεν αφορούν πολιτικές που μπορούν να προωθηθούν ως προτάσεις νόμου από την ΒΤΑ, και μάλιστα κατακρίνονται ως μη εφικτές ακόμη και αν υιοθετηθούν την εκτελεστική εξουσία. Παράλληλα όμως διέρρευσε η πληροφορία πως η κ. Δημητρίου αποδέχθηκε να υποστηρίξει τη δημιουργία ad hoc επιτροπής για την Τεχνητή Νοημοσύνη και να αποδοθεί η προεδρία της στην ΑΜ. Η Αννίτα Δημητρίου ανέφερε ότι ο Φειδίας Παναγιώτου δεν ζήτησε οποιοδήποτε αντάλλαγμα για τη στήριξη του, πέραν της προώθησης των συγκεκριμένων πολιτικών προτάσεων όμως δεν σταμάτησε η συζήτηση για την διπλοπροσωπεία της παράταξής της, αφού προεκλογικά ο ΔΗΣΥ είχε αναφέρει πως «επενδύει στη σταθερότητα» με στόχο τη «*συσπείρωση και προσέλκυση των καχύποπτων απέναντι στους νέους παίκτες*». Όλη αυτή η συζήτηση

κράτησε μόλις 5 μέρες αφού η νέα δήλωση του Φειδία Παναγιώτου την παραμέρισε για να συζητήσουμε την ευπρέπεια των φράσεων που επέλεξε στο τελευταίο του βίντεο.

Άλλο ένα παραπολιτικό που διέρρευσε αλλά δεν πολυσυζητήθηκε ήταν η πληροφορία πως, ένας από τους λόγους που ο Φειδίας επέλεξε τελικά να στηρίξει την Αννίτα Δημητρίου αντί τον Νικόλα Παπαδόπουλο είναι γιατί δεν πείστηκε πως είναι όντως το μόνο συγκυβερνών κόμμα στην ΒτΑ. Βασικά το ΔΗΚΟ επιχειρηματολόγισε πως, αφού η ΑΜ είχε δηλώσει πως θέλει να είναι συγκυβερνών κόμμα και να στηρίζει το έργο του προέδρου Χριστοδουλίδη, τότε οφείλει να στηρίξει τον Νικόλα Παπαδόπουλο για να συντονίζονται. Φαίνεται πως στη διαδικασία διαπραγματεύσεων ο Φειδίας Παναγιώτου ζήτησε από τον Νικόλα Παπαδόπουλο να μεσολαβήσει προς τον πρόεδρο Χριστοδουλίδη για να γυρίσει ένα TikTok video που να στηρίζει τα τρία αιτήματα της ΑΜ. Εφόσον δεν μπόρεσε να το πετύχει αυτό, φαίνεται πως η ΑΜ κατέληξε στο συμπέρασμα πως δεν υπάρχει τόση επιρροή του ΔΗΚΟ προς την κυβέρνηση όσο διατείνονται... Και αυτό το θέμα έμεινε στις εσωτερικές σελίδες των εφημερίδων, γιατί η κοινή γνώμη αποπροσανατολίζεται τόσο εύκολα με πιο ευκολόπεπτα σκάνδαλα...

Ως συμπέρασμα της όλης αυτής ανάλυσης, θέλω να καταλήξω πως η πολιτική ζωή του τόπου έχει πλέον πέσει σε ανυποληψία. Τα πολιτικά κόμματα χρησιμοποιούν επιχειρήματα και διαλεκτική που δεν μπορεί να πείσει οποιοδήποτε αντικειμενικό αναλυτή, λόγω της εξόφθαλμης στρεβλής λογικής που παραθέτουν. Αλλά δεν φαίνεται να τους νοιάζει ιδιαίτερα αφού, ο μέσος ψηφοφόρος (όχι πολίτης, ψηφοφόρος) δεν ενδιαφέρεται για βαθιές αναλύσεις ούτε παρακολουθεί τακτικά ειδήσεις για να μπορεί να διακρίνει την αλήθεια από το ψέμα ή τις παραβιασμένες υποσχέσεις και πολιτική ανηθικότητα που ξετυλίγεται μπροστά στα μάτια του.

Δεν είμαι βέβαιη πως υπάρχει ιδιαίτερος τρόπος να αλλάξει αυτό το φαινόμενο αλλά, εάν θέλαμε όντως να υπάρχει περισσότερο πολιτικό κριτήριο και ανάλυση στην καθημερινή διαλεκτική μας (και ίσως μείωση του ποσοστού της αποχής) τότε ένα καλό βήμα θα μπορούσε να είναι η αναβάθμιση του fact checking από τους εκπροσώπους της 4^{ης} εξουσίας και η σοβαρή επαναξιολόγηση του τρόπου που διδάσκεται η πολιτική αγωγή στα σχολεία μας και η διδασκαλία του θέματος από πολιτικούς επιστήμονες και όχι φιλολόγους. Επιπλέον, η απόφαση της ΒτΑ να εγκατασταθούν κάμερες στις αίθουσες συνεδριάσεων της ώστε να μπορεί να μεταδίδεται κάθε συνεδρίαση επιτροπής ζωντανά θα βοηθήσει στην παρουσίαση αντικειμενικών τοποθετήσεων κομμάτων και όχι της ωραιοποιημένης κατάστασης που επιδιώκουν στα τηλεοπτικά πάνελ ή σε κατ'ιδίαν συζητήσεις με ομάδες πίεσης και ψηφοφόρους. Αν μη τι άλλο θα καταγράφεται η παρουσία (ή απουσία) βουλευτών από τακτικές συνεδριάσεις κοινοβουλευτικών επιτροπών ή η μικρή διάρκεια παραμονής τους στην συνεδρίαση, που ουσιαστικά καθιστά ανύπαρκτες τις προσωπικές τους παρεμβάσεις και συνεισφορά στο κοινοβουλευτικό έργο. Ίσως τότε να μάθουν κάποιοι να μην εμπιστεύονται

μόνο το τι λέει ο κάθε υποψήφιος βουλευτής και πολιτικό κόμμα αλλά να βλέπουν και τα σκληρά δεδομένα των 5 ετών εργασίας τους ως αναντίλεκτα τεκμήρια του λόγου το αληθές.

Editorial Team: Andreas Theophanous (Editor)
 Michalis Kontos
 Yiannos Katsourides
 Mary Varda
 Christoforos Christoforou
 Styliana Petrou

IN DEPTH
Quarterly Electronic Newsletter

Cyprus Center for European and International Affairs (CCEIA)
University of Nicosia

Makedonitissis 46, CY-2417, Engomi, Cyprus

P.O. Box 2405, CY-1700 Nicosia, Cyprus

T: +357 22841600 F: +357 22357964

E: cceia@unic.ac.cy

W: <http://cceia.unic.ac.cy>

ISSN (online) 2421-8111

9 772421 811107